

**La qualitat
lingüística del català
a debat: una anàlisi
del programa de
ràdio *Popap***

Marina Tao Ferrer Bogallo

Tutor/a: Vicent Climent Ferrando
Seminari 103: Llengües en entorns socials

Curs 2021-2022

Universitat
Pompeu Fabra
Barcelona

Facultat
de Traducció i Ciències
del Llenguatge

RESUM

Els mitjans de comunicació formen part del nostre dia a dia i permeten que el món es mantingui connectat. Són canals de difusió massius que informen, entretenen i eduquen i, per tant, tenen un impacte en el públic alhora que reflecteixen la societat. Per aquesta raó, la qualitat de la llengua catalana ha estat una de les preocupacions del Govern de Catalunya i d'investigacions prèvies, i també la motivació d'aquesta recerca. L'objectiu és analitzar la qualitat lingüística del català del programa *Popap* de Catalunya Ràdio; en concret, s'examinen els fenòmens lèxics, gramaticals i de registre de dues seccions diferents. A més, es reflexiona sobre el paper de la llengua i dels mitjans com a difusors d'un model lingüístic de referència. Es constata, en primer lloc, que els resultats indiquen la presència d'alguns fenòmens inadequats quant a la normativa, però no presenten errors greus tenint en compte el registre informal del programa. En segon lloc, es corrobora no només la responsabilitat dels mitjans de compartir un model de llengua exemplar, sinó la de totes les professions. La locutora exerceix un bon ús del català dins el caràcter col·loquial del programa i, com a aportació addicional, ofereix el seu punt de vista sobre la difusió i la normalització del català.

Paraules clau: mitjans de comunicació, qualitat lingüística, català, Catalunya Ràdio

RESUMEN

Los medios de comunicación forman parte de nuestro día a día y permiten que el mundo se mantenga conectado. Son canales de difusión masivos que informan, entretienen y educan y, por lo tanto, tienen un impacto en el público a la vez que reflejan la sociedad. Por esta razón, la calidad de la lengua catalana ha sido una de las preocupaciones del Gobierno de Cataluña y de investigaciones previas, y también la motivación de esta investigación. El objetivo es analizar la calidad lingüística del catalán del programa *Popap* de Catalunya Ràdio; en concreto, se examinan los fenómenos léxicos, gramaticales y de registro de dos secciones diferentes. Además, se reflexiona sobre el papel de la lengua y de los medios como difusores de un modelo lingüístico de referencia. Se constata, en primer lugar, que los resultados indican la presencia de algunos fenómenos inadecuados en cuanto a la normativa, pero no presentan errores graves teniendo en cuenta el registro informal del programa. En segundo lugar, se corrobora no solo la responsabilidad de los medios de compartir un modelo de lengua ejemplar, sino la de todas las profesiones. La locutora ejerce un buen uso del catalán dentro del carácter coloquial del programa y, como aportación adicional, ofrece su punto de vista sobre la difusión y la normalización del catalán.

Palabras clave: medios de comunicación, calidad lingüística, catalán, Catalunya Ràdio

ABSTRACT

The media are part of our daily life and allow the world to stay connected. They are mass broadcasting channels that inform, entertain and educate and, therefore, have an impact on the public while reflecting society. For this reason, the quality of the Catalan language has been one of the concerns of the Government of Catalonia and previous research, and also the motivation for the present one. The aim is to analyze the linguistic quality of the Catalan language in the Popap program of Catalunya Ràdio; specifically, the lexical, grammatical and register phenomena of two different sections are examined. In addition, we reflect on the role of language and the media as disseminators of a linguistic model of reference. Firstly, the results indicate the presence of some inadequate phenomena in terms of normativity, but they do not show serious errors considering the informal register of the program. Secondly, it corroborates not only the responsibility of the media to share a model of exemplary language, but also that of all professions. The speaker makes good use of Catalan within the colloquial character of the program and, as an additional contribution, offers her point of view on the diffusion and normalization of Catalan.

Key words: media, linguistic quality, Catalan, Catalunya Ràdio

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ	2
1.1. Justificació	2
1.2 Objectius.....	3
2. METODOLOGIA	3
3. MARC TEÒRIC	5
3.1. Mitjans de comunicació.....	5
3.2. Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA).....	10
3.3. Catalunya Ràdio: Popap.....	11
4. ANÀLISI LINGÜÍSTICA DEL PROGRAMA	13
4.1. Lèxic.....	13
4.1.1. Manlleu.....	13
4.1.2. Estrangerisme.....	15
4.1.3. Flexibilitat lingüística.....	17
4.1.4. Significat.....	18
4.2. Gramàtica.....	19
4.2.1. Numeral cardinal.....	19
4.2.2. Morfologia verbal.....	20
4.2.3. “Lo” neutre.....	20
4.2.4. Concordança.....	21
4.2.4.1. Concordança subjecte-verb.....	21
4.2.4.2. Concordança adjectiu-nom	22
4.2.4.3. Concordança nom-adjectiu.....	22
4.2.4.4. Concordança noms col·lectius.....	23
4.2.4.5. Concordança verb “haver-hi” locatiu.....	23
4.2.5. “Anar a” + infinitiu	24
4.2.6. “Per” i “per a”.....	25
4.2.7. Combinació de pronoms.....	26

4.2.8. Pleonasma.....	27
4.2.9. Dislocació.....	28
4.2.10. Pronom feble.....	29
4.2.11. Pronom relatiu.....	30
4.2.12. Verbs “ser” i “estar”.....	30
4.2.13. Apostrofació.....	32
4.2.14. Gerundi.....	33
4.3. Registre informal.....	34
4.3.1. Mot genèric i repetició.....	34
4.3.2. Col·loquialisme.....	35
4.3.3. Vulgarisme.....	37
4.3.4. Figura retòrica.....	38
4.3.5. Quantificador o modificador.....	39
5. CONCLUSIONS.....	39
6. REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES.....	41
7. ANNEX.....	44
7.1. Taules del programa “F5”.....	44
7.1.1. Lèxic.....	44
7.1.2. Registre informal.....	46
7.1.3. Gramàtica: morfologia i sintaxi.....	48
7.2. Taules del programa “Noves tendències”.....	52
7.2.1. Lèxic.....	52
7.2.2. Registre informal.....	54
7.2.3. Gramàtica: morfologia i sintaxi.....	56
7.3. Entrevista Mariola Dinarès.....	60

1. INTRODUCCIÓ

Avui dia rebem informació de tot arreu i de forma constant. Amistats, famílies i persones desconegudes estan connectades des de qualsevol part del món. L'internet té un rol principal, però hi ha un paper que porta més temps en escena: els mitjans de comunicació. La informació és important, però també ho és la qualitat lingüística, i és per això que a la ràdio, la televisió o la premsa se'ls adjudica una responsabilitat com a difusores de la llengua. Es tracta de canals de difusió massius que a part d'informar o d'entretenir, també poden educar i tenen un impacte en l'audiència.

1.1. Justificació

La idea de la recerca sorgeix de la curiositat i alhora de la preocupació per la qualitat de la llengua catalana. El territori català s'ha vist afectat per la influència d'altres llengües, com el castellà i l'anglès, que han obtingut una posició poderosa en tots els àmbits (escolar, laboral, social, cultural...). S'ha normalitzat el fet de comunicar-se i sentir expressions incorrectes, des d'un punt de vista normatiu, o inadequades, tenint en compte el registre i el context. Considero que se li ha restat importància al “parlar bé” i m'interessa veure de quina manera les llengües externes han perjudicat la parla catalana i com ho gestiona la ràdio.

De fet, la qualitat de la llengua és un dels dotze eixos temàtics¹ que s'aborden en el Pacte Nacional per la Llengua. En concret, a l'informe *Un marc sociolingüístic igualitari per a la llengua catalana* s'examina la situació i la preocupació existent pel català a Catalunya des d'una mirada experta. Es tracta d'una preocupació de la societat i del govern català, per la qual cosa us exposaré un cas concret de programa de ràdio.

D'altra banda, pretenc continuar amb la recerca de l'anàlisi lingüística de ràdios catalanes que van iniciar dos Treballs de Fi de Grau de la Universitat Pompeu Fabra: “La qualitat lingüística a RAC1 i Catalunya Ràdio: anàlisi lingüística comparada de dos informatius i dos programes d'entreteniment” (Vergés, 2019) i “El català als mitjans de comunicació: anàlisi de la qualitat lingüística del programa de ràdio El Búnquer” (Múrcia, 2021). Així doncs, el tema del meu treball és la qualitat lingüística del català a la ràdio.

¹ Per veure la resta d'eixos, consulteu la web del Pacte Nacional per la Llengua a <https://llengua.gencat.cat/ca/pactenacionalperlallengua/inici/>

1.2 Objectius

L'objectiu principal de la recerca és analitzar la qualitat lingüística del programa *Popap* de Catalunya Ràdio. D'una banda, he examinat el lèxic i la gramàtica per comprovar si és afí a la normativa. D'altra banda, he analitzat les formes més properes al registre informal i a la llengua oral. A partir de l'anàlisi, he intentat establir certs paràmetres lingüístics del registre i de l'àrea temàtica del programa de ràdio.

A més, em proposo reflexionar sobre la llengua com a eina bàsica de qualsevol classe de professió i sobre la responsabilitat dels mitjans de comunicació com a difusors de models lingüístics de referència.

2. METODOLOGIA

Quant a la metodologia del treball, primer, he escoltat dues seccions d'un programa de ràdio determinat per mitjà del servei de ràdio a la carta que ofereixen a través de la seva pàgina web. En segon lloc, amb una eina que ofereix Microsoft Word, he obtingut les transcripcions dels àudios, que s'han hagut de corregir i revisar. Després he escoltat diverses vegades les gravacions i de manera simultània he marcat les expressions d'interès per a la recerca. En altres paraules, he fet una anàlisi qualitativa d'aquelles oracions amb aspectes lèxics, gramaticals i de registre que aparentment eren inadequats, d'ús informal o característics del programa. Per dur a terme la tasca, m'he basat en diverses fonts: la *Gramàtica de la llengua catalana* (2016) de l'Institut d'Estudis Catalans, el *Diccionari de la llengua catalana* (2007) de l'Institut d'Estudis Catalans, l'*ésAdir*, l'*Optimot*, el *Termcat* i el *Llibre d'estil de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals* (2011). A partir d'aquí, he comentat els fenòmens dels programes tenint en compte el registre, la gramàtica normativa i el *Llibre d'estil* de la CCMA, i segons el cas, he fet una observació o he proposat una alternativa.

Pel que fa a la cadena, he escollit Catalunya Ràdio perquè és la ràdio principal de referència del territori català. Quant a l'elecció del *Popap*, com es tracta d'un programa d'actualitat i digitalització, hi ha una alta probabilitat d'expressions d'interès per analitzar, com manlleus o barbarismes. A més, té un to informal que ha facilitat trobar patrons d'aquest tipus de registre i valorar fins a quin punt són normatius. La selecció de programes ha estat aleatòria, he escollit els quatre primers programes de l'any 2022 de les seccions del *Popap*, *F5* i *Noves tendències*, amb *Roc Massaguer*, d'entre 10 i 25 minuts cadascun.

En aquest treball únicament s'han analitzat les intervencions de la locutora principal, Mariola Dinarès, i, per tant, no s'ha tingut en consideració el diàleg de les persones convidades o col·laboradores del programa. Per aquest mateix motiu no he inclòs les transcripcions dels programes sencers: l'objecte d'estudi és el discurs de la locutora i com que el programa de transcripció no és perfecte (i menys en català), hauria portat massa temps corregir totes les intervencions. També cal tenir en compte que el discurs és una combinació de parts guionitzades (corregides) amb espontànies (no corregides) que no hem pogut diferenciar.

L'anàlisi s'ha reflectit en taules (model basat en Vergés (2019)) i ha estat deductiu, és a dir, l'he dut a terme a partir de la preocupació general sobre la qualitat lingüística. D'una banda, s'han analitzat les expressions i s'han classificat segons si són de tipus lèxic o gramatical. D'altra banda, s'han examinat les expressions informals, que no s'han categoritzat com a errades perquè són pròpies d'un programa amb aquest tipus de registre. Les taules del buidatge de fenòmens es poden consultar a l'annex 7.1 i 7.2. En cada taula, es classifiquen les expressions per fenomen (en el seu context d'aparició), tipus i comentari. A continuació, presento amb més detall quin tipus d'expressions he analitzat en les categories esmentades:

- Lèxic: La major part dels fenòmens lèxics que s'han analitzat són castellanismes i anglicismes que, en general, no consten al *Diccionari de la llengua catalana* (2007) de l'Institut d'Estudis Catalans (en endavant, el DIEC), però sí que apareixen a l'*ésAdir*, l'*Optimot* o al *Termcat*. Dins del lèxic, també predomina una categoria que he anomenat "flexibilitat lingüística": paraules que gràcies a l'evolució i la mal·leabilitat de la llengua s'han format en català i, encara que no siguin normatives, estan normalitzades.
- Gramàtica: Els fenòmens sintàctics i morfològics pertanyen a aquest grup, però sobretot hi destaquen els de sintaxi, com la manca concordança, la construcció verbal "anar a" + infinitiu amb valor de futur o els pronoms relatius. Com a recursos, he consultat la *Gramàtica de la llengua catalana* (2016) de l'Institut d'Estudis Catalans (en endavant, la GIEC), la *Gramàtica essencial de la llengua catalana* de l'Institut d'Estudis Catalans (d'ara endavant, la GEIEC), l'*Optimot*, l'*ésAdir* i el *Termcat*.
- Registre informal: pel que fa als fenòmens de registre, ha predominat l'ús de col·loquialismes, la repetició en els enunciats i els mots genèrics. En aquest cas, l'*ésAdir*, l'*Optimot* i el *Termcat* han estat les principals fonts de consulta, atès que la majoria d'expressions de caràcter informal no apareixen al DIEC.

3. MARC TEÒRIC

3.1. Mitjans de comunicació

Amb la situació actual de globalització en què ens trobem, és difícil imaginar un futur monolingüe enlloc i menys en el cas del català perquè encara que s'ensenya a les escoles, hi ha una gran tolerància amb les errades lingüístiques, sobretot entre la joventut (Camps, 2007). La qüestió és que actualment es creen tota mena de construccions sense tenir en compte l'etimologia ni cap regla de formació de mots, la qual cosa ha potenciat la xarxa web i el contacte entre llengües. Es tracta de paraules incorrectes o provinents d'altres llengües que simplement estan de moda i que potser sentim una sola vegada, però que s'estenen ràpidament.

Els mitjans de comunicació juguen un rol important a l'àmbit lingüístic. Segons Gifreu (2014), reflecteixen el valor lingüístic i cultural d'una comunitat de llengua perquè la recreen i l'expressen per mitjà de diferents gèneres, formats i registres, la qual cosa suma a la cultura humana. Sense els mitjans, les llengües s'empobririen i desapareixerien com a eines de comunicació i cultura. La ràdio és un clar exemple: té un abast de públic ampli, s'emet a escala nacional o internacional, ofereix una gran varietat de temes i es transmet en diferents idiomes. A més, es diferencia d'altres mitjans perquè permet més interacció amb l'audiència, un llenguatge dinàmic i un to més o menys col·loquial segons el programa. Bassols, Rico i Torrent (2007) assenyalen que dona lloc a l'oralitat secundària: és una unió entre producció escrita i oral que cerca comprensió, planificació del discurs, i claredat i efectivitat dels enunciats.

La ràdio es caracteritza per emetre en directe i, a vegades, sense guió. En aquests casos és quan s'improvisa i l'oscil·lació qualitativa entre els discursos varia més (Melià, 2007). També s'hi aprecia la competència lingüística i l'agilitat de les persones implicades per conduir la situació (Bassols, Rico i Torrent, 2007). Quan tenen lloc entrevistes o tertúlies sorgeix un registre anomenat "formal espontani": no hi ha un text fixat, es manté un to formal que a vegades es trenca pel caràcter conversacional, i les opinions i els temes tractats es queden oberts (Camps, 2007). Tot i això, Camps (2007) esmenta que sempre és necessari un cert control, ja que si per exemple als diàlegs no repetissin sovint el nom de la persona que parla no se sabria de qui és la veu ni a qui s'adreça. Per tant, hi ha aspectes que s'allunyen del

realisme per permetre una bona comunicació alhora que se simula una conversa comuna entre dues o més persones.

Els *magazins* se centren en temes actuals i en les opinions que exposa l'equip del programa, per tant, entretenen alhora que informen. Tenen un to familiar, més pròxim i fins i tot una mica humorístic, encara que també depèn del tema i de la proximitat que hi ha entre qui participa en la sessió. D'acord amb Camps (2007), són la complicitat i la informalitat les que donen lloc als vulgarismes i estrangerismes. Al mateix temps, un discurs col·loquial permet que l'oient connecti amb allò que es parla i empatitzi, la qual cosa s'aconsegueix amb un llenguatge colorista: missatges expressius basats en fraseologia, col·loquialismes o figures retòriques (Bassols, Rico i Torrent, 2007).

L'Informe de política lingüística de 2019 (Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, 2019) indica que la consumició de continguts audiovisuals en català va ser d'un 62,3% a Catalunya; en altres paraules, tres de cada quatre persones catalanes escoltaven ràdio en català. Segons Ràdio Associació de Catalunya (2020), d'acord amb les dades de 2020 de l'Estudi General de Mitjans (EGM) va haver-hi un augment d'oients a les emissores. A Catalunya, RAC1 va ser la ràdio més escoltada i Catalunya Ràdio va ocupar el segon lloc, la qual cosa reflecteix el lideratge de la ràdio en català d'aquell any amb un milió i mig d'oients.

De fet, més recentment, un informe de la consultora Dentsu del 2022 posiciona RAC1 entre els primers llocs d'emissores del territori. Tenint en compte que 22 milions de persones escolten la ràdio a Espanya de forma diària, és una posició considerable. Concretament, ocupa la cinquena posició de les 5 cadenes generalistes més potents de la península, amb 0,9 milions en audiència. I és que, segons Condeminas (2015), la llengua no és un problema, sinó que és una forma d'identificar-se i de proximitat per a una gran part de la població de Catalunya, i el fet que ràdios estatals d'Espanya incloguin programes en català incrementa el consum i alhora amplia el seu abast. De fet, de les deu cadenes generalistes amb més oients (Radio Marca, Radio4, EsRadio, RNE, Catalunya Ràdio, RAC1, Onda Cero, Cope, SER i Catalunya Informació), la major part d'elles tenen continguts en català.

Fa quaranta anys, Strubell (1982) ja parlava de la situació d'anormalitat de la llengua catalana que hi havia en tot el territori català. L'autor feia referència a l'escolarització principalment en castellà o a la manca de català en el sector editorial, comercial i industrial; precisament per això subratllava la importància de la funció didàctica i restauradora dels mitjans de

comunicació. La situació del català no ha canviat gaire des de llavors, ja que és una llengua minoritzada i es considera que els mitjans serveixen de promotors i difusors per a la seva recuperació. Però què comporta aquest paper? Segons Camps (2007), la primera concepció és que dins del procés de normalització lingüística els mitjans ensenyen a parlar al públic. És clar que a part d'informar i d'entretenir també eduquen d'alguna manera, però la seva funció principal no és aquesta, sinó establir un espai de comunicació català, amb un ús de la llengua adequat al registre i la funció de cada programa. Melià (2007) confirma que s'ha d'usar la varietat més adequada a cada situació i afegeix que el mateix ús de l'idioma és una manera d'incrementar la seva vitalitat, és positiu per a la integració lingüística de qui no el coneix i, per tant, afavoreix la cohesió social.

Així doncs, la ràdio pot ser un recurs útil per recuperar l'ús, la difusió i la integració del català, la qual cosa comportaria restaurar el seu prestigi social. En realitat, va ser el primer dels mitjans tradicionals que va aconseguir normalitzar la llengua a Catalunya en posicions hegemòniques, principalment per mitjà de Catalunya Ràdio i RAC1, les dues emissores generalistes principals (Gifreu, 2014). Avui dia, la ràdio manté aquest paper vigent, la qual cosa veiem en el fet que en alguns programes, com al *Popap*, quan s'entrevista persones que no parlen la llengua catalana, però l'entenen, no es canvia al castellà. És una forma de recuperar l'idioma i fins i tot fer-lo arribar a un públic no catalanoparlant però seguidor de la persona convidada.

La Secció Filosòfica de l'IEC va declarar el 1986 que TV3 no seguia un model lingüístic correcte pel predomini del dialecte barceloní i l'admissió de castellanismes, entre altres factors (IEC, 1990, a Vallverdú, 2002). L'any següent, *Serra d'Or* (1987, a Vallverdú, 2002) també es posicionava i defensava que als mitjans de comunicació catalans ningú no es pot considerar professional si no posseeix un bon nivell de llengua. Vallverdú (2002) coincideix a dir que és clar que s'ha de fer un esforç per millorar la qualitat dels mitjans, però contraargumenta que no són els únics "professionals de la paraula", ja que també hi influeixen parlants del sector educatiu, polític, empresarial, etc. Uns anys més tard, en 2002, es va presentar el *Manifest per l'ús social de la llengua catalana*, escrit pel Club d'Opinió Arnau de Vilanova. El *Manifest* (Club Arnau de Vilanova, 2002, citat a Vallverdú, 2002) critica com les televisions i les ràdios públiques estan protagonitzades per professionals que degraden i malmeten la llengua amb un lèxic incorrecte, i una fonètica i sintaxi inacceptables.

A més, afegeix que uns medis amb tanta audiència poden causar molt de mal tot i l'esforç que s'empra perquè el català subsisteixi i es normalitzi.

Més recentment, en el 2008, Joan Martí Castell (president de la Secció Filològica de l'IEC, 2002-2010) i Salvador Giner (president de l'IEC, 2005-2013) expressaven la mateixa preocupació i la necessitat de millorar la competència lingüística en el periodisme català. És més, Castell comentava que “un bon comunicador és aquell que coneix bé la llengua catalana” i que en altres països una persona transmissora d'informació que no domini la seva pròpia llengua és inacceptable (Tapounet, 2008). Tot i això, Vallverdú (2002) considera que les televisions i ràdios no són “contaminants”, sinó “ecològiques” en el sentit que sí que hi ha aspectes que contaminen com els barbarismes o els problemes de dicció, però alhora es tracta “d'agents beneficiosos” per a l'ecosistema de la llengua.

Parlem d'adequació lingüística, però realment a què ens referim? Des d'una perspectiva general hi ha dos bàndols: qui defensa el català genuí i qui defensa el “català que ara es parla” (Vallverdú, 2002). El primer grup es posiciona a favor de la llengua tradicional i purista, en canvi, l'altre grup defensa una llengua moderna que recorre als barbarismes i vulgarismes per ser natural i fins i tot per crear humor. Solà (2002, a Vallverdú, 2002) critica l'última estratègia amb tres arguments: a) com a recurs momentani està bé, però no com a sistema, b) és una degradació de la llengua i no reflecteix la realitat i c) hi ha altres maneres de donar un to humorístic i natural. En conclusió, el lingüista no creu que el català visqui si se'l maltracta i es deforma, per tant, no recolza el conegut “catanyol”.

En una entrevista o tertúlia, el resultat lingüístic depèn de la capacitat per conduir la conversa de qui fa les preguntes i del nivell de preparació de les persones que hi intervenen; el problema és que hi ha professionals que a l'hora de tractar les seves especialitats solen recórrer a castellanismes o anglicismes (Camps, 2007). Aquest últim aspecte reflecteix l'impacte que té el contacte de llengües fins i tot entre professionals de diferents branques del coneixement. Recorren a una altra llengua buscant precisió en el significat, de forma inconscient o simplement per elecció, la qual cosa influeix en el nostre objecte de recerca, la qualitat lingüística. Melià (2007) subratlla que l'aspecte més difícil de corregir és la dicció: poden haver-hi locutors i locutores que usen una llengua correcta, però que tenen dificultats de dicció, o al contrari, un membre de l'equip que no s'adeqüi a la normativa ni a la situació, però amb bona fonètica.

Rafel Soler, lingüista del Departament d'Assessorament Lingüístic (DAL) de Catalunya Ràdio, parla en un programa sobre la tasca de lingüista. Soler (2019) assenyala que la correcció té importància, però que la formació de professionals és essencial també. De fet, quan entren estudiants de pràctiques se'ls informa de les particularitats lingüístiques dels mitjans i se'ls presenta l'ésAdir. El lingüista explica que poden conèixer la normativa, però que a la ràdio s'han d'adaptar a les necessitats comunicatives i als registres. D'altra banda, l'oralitat és important i aquelles persones que parlen en antena han de sotmetre's a unes proves orals per comprovar la seva fonètica independentment del dialecte que parlen.

La CCMA estableix al seu manual d'ús que fan servir un model de llengua estàndard, però què entenem realment per "estàndard"? Segons Melià (2007), les causes per les quals no s'ha establert un model de llengua adequat entre alguns mitjans són la falta de criteris lingüístics a l'hora de seleccionar professionals, la insuficiència o manca d'assessorament lingüístic i la poca difusió d'un model lingüístic correcte. De fet, Isidor (2007) aportava que en trenta anys no s'havia arribat a un acord sobre la política de comunicació de les institucions lingüístiques catalanes ni de les corporacions de radiotelevisió, i per això cap mitjà es referia a l'àrea del català. Tot i que no tenim una proposta sòlida, almenys comptem amb els recursos d'algunes institucions de Catalunya i la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, i associacions d'altres territoris de llengua catalana. Alguns exemples són l'ésAdir i els manuals d'estils.

Camps (2007) planteja si el fet de tenir un diccionari oficial comporta que sigui l'única referència per mesurar la qualitat de la llengua. Ell mateix ho nega assenyalant que l'estàndard és "un conjunt d'usos públics de la llengua que tenen com a referència [molts] estàndards", són "llenguatges diferents i situacions comunicatives diferents". Isidor (2007) defensa que les modalitats d'estàndard oral de la CCMA són diverses i que les opcions lingüístiques van més enllà de l'abast territorial. A més afirma que no és gràcies a la política dels mitjans, sinó al grup de professionals de la comunicació, d'assessorament lingüístic i de nuclis acadèmics que han participat en l'establiment d'uns criteris lingüístics adequats. Alguns exemples són les propostes d'estàndard oral de l'IEC, les propostes de cada territori i els manuals d'estil.

Des d'un punt de vista quantitatiu, hi ha diversos treballs en aquest camp, però des d'un punt de vista qualitatiu és difícil establir un estàndard oral amb variacions per a cada territori i al mateix temps tenir en compte les situacions d'ús. Al cap i a la fi, els i les professionals dels mitjans usen la varietat del seu àmbit territorial de comunicació (Isidor, 2007). Hi ha una

certa polèmica amb el model central com a estàndard a la ràdio o la televisió, però és una qüestió que no tractarem en el treball perquè depassa el nostre objectiu.

Vallverdú (2002) assenyala que és possible lluitar contra la inadequació lingüística, principalment gràcies a dos recursos: l'escola i els mitjans de comunicació. Com hem observat, els mitjans poden ser problema, però també poden ser la solució. La llengua dels mitjans de comunicació té un impacte en la societat, i encara més entre el jovent, és per això que si es planteessin recuperar formes genuïnes es podria incidir en la recuperació de la qualitat de la llengua (Melià, 2007). D'altra banda, encara que Vallverdú no nega la necessitat d'autodisciplina lingüística i professionalitat, li treu una mica de responsabilitat als mitjans i fa la seva pròpia proposta. Els principis són: esforçar-se per mantenir els trets característics del català, diferenciar entre fenòmens "contaminants" i canvis evolutius, augmentar el nivell lingüístic necessari en els i les "professionals de la paraula", i controlar que aquests criteris es compleixin per millorar la competència lingüística de l'administració pública (Vallverdú, 1990, a Vallverdú, 2002).

3.2. Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA)

La Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA) és l'organització pública encarregada de gestionar els mitjans de comunicació audiovisual de la Generalitat de Catalunya, els canals de Televisió de Catalunya i les emissores de Catalunya Ràdio. L'ens va crear-se el 30 de maig del 1983 amb l'objectiu de produir i difondre productes de qualitat, i vetllar per la normalització lingüística i cultural de la llengua catalana. Destaca per tenir el seu propi llibre d'estil, el Llibre d'estil de la CCMA, i un portal lingüístic, l'ésAdir. L'any 2004, la CCMA va guanyar el premi a la Qualitat Lingüística atorgat per Petita i Mitjana Empresa de Catalunya (PIMEC) pel seu paper com a difusora i promotora de l'ús del català; una tasca que duu a terme amb el català com a llengua vehicular en tot el grup (PIMEC, 2004).

L'ésAdir va presentar-se en 2006 amb el propòsit de proporcionar continguts revisats i actualitzats pels grups d'assessorament lingüístic de les empreses de la CCMA i d'acord amb les necessitats d'expressió diàries dels mitjans (ésAdir, 2022). Ha estat un gran recurs per a aquesta recerca perquè ofereix un ventall actual de dubtes d'ús en els mitjans de comunicació. També presenta una posició tradicional quant a morfologia, enfoca la sintaxi

tenint en compte la llengua parlada i col·loquial, i aporta paraules i usos dels mitjans que apareixen (o no) al DIEC (Camps, 2007).

3.3. Catalunya Ràdio: *Popap*

Catalunya Ràdio és el canal generalista del Grup d'Emissores amb el mateix nom. Pertany a la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals de la Generalitat de Catalunya i es va crear el 1983 amb la intenció de difondre la llengua i la cultura catalanes per mitjà d'un servei públic. La ràdio ofereix qualitat, diversos gèneres radiofònics i una gran varietat de temàtiques; es poden trobar programes informatius, culturals, d'esports, d'entreteniment o de música, entre d'altres. A més, compta amb el Departament d'Assessorament Lingüístic (DAL).

Dins del repertori de Catalunya Ràdio he escollit el *Popap*. El programa d'entreteniment, presentat per la periodista catalana Mariola Dinarès², se centra en el món digital i hi participen veus influents, expertes i conegudes de la xarxa. En aquesta investigació he tingut l'oportunitat d'entrevistar la locutora que, a part de parlar-nos de com funciona un programa radiofònic, ha aportat informació relacionada amb el llenguatge, el registre, les veus expertes, el DAL i el català al *Popap*.

Quant al llenguatge, Dinarès explica que el *Popap* és un programa de divulgació i, com a tal, aposta per la naturalitat i per un llenguatge col·loquial i directe. D'aquesta manera, encara que a vegades hi hagi qüestions "tècniques", eviten que sigui complicat o avorrit. La idea és que tothom l'entengui i s'adoni que tenim una vida digital en comú. El *Popap* té un registre familiar, però alhora intenta seguir un català correcte, per tant, defuig els barbarismes i recorre a altres alternatives sempre que sigui possible. Tot i això, sovint és difícil perquè al tractar-se la digitalització hi ha paraules estrangeres que són difícils d'expressar en la nostra llengua. En aquests casos, Dinarès opta per a) cercar un equivalent normalitzat en català, b) utilitzar un equivalent normativitzat fora de la norma, c) combinar l'estrangerisme amb un equivalent en català al llarg del discurs, o d) quedar-se amb la forma estrangera.

La prioritat del programa és potenciar l'ús del català i la locutora assenyala que intenten que les persones a qui conviden el parlin. A vegades és difícil perquè hi ha pocs perfils catalans creadors de contingut i si aconseguixen entrevistar algú amb un alt nivell d'expertesa o molt

² Totes les declaracions fetes per Mariola Dinarès van ser realitzades en una entrevista feta el 9 de març de 2022 que trobareu a l'annex 7.3.

conegut que únicament parla castellà han de canviar de llengua. No obstant això, hi ha excepcions, ja que si la persona no parla català però l'entén, ella formula les preguntes en aquesta llengua encara que l'altra li respongui en castellà. Cal dir que ha notat un canvi en aquest aspecte: fa uns 5 anys la persona convidada preferia la llengua castellana per poder arribar a més públic, en canvi, ara volen mostrar que saben català perquè és un fet diferencial i que fins i tot sorprèn.

Pel que fa al DAL, Dinarès destaca la importància de la seva tasca de revisió i correcció dels guions en el programa i a Catalunya Ràdio. Comenta que de tant en tant es reuneixen i fan una mena d'anàlisi general, i que també recorre a l'equip per mirar si apostar per una expressió que està de moda. La periodista admet que no és fàcil "lluitar" contra l'anglès, ja que de vegades és necessari una frase sencera per expressar una sola paraula anglesa; hi ha propostes en català que són difícils de defensar i de divulgar. Considera que el programa (i la cadena en general) es preocupa per la qualitat lingüística i, tot i el registre col·loquial del *Popap*, procuren parlar bé. No poden controlar el llenguatge de qui entrevisten, però sí intentar controlar el seu. De fet, la locutora sent la necessitat de fer un ús correcte del català per diverses raons: es troba en un mitjà de comunicació, li té un gran respecte al micròfon, i gaudeix del privilegi de parlar i ensenyar català al públic en un moment en què la llengua s'emet en tan pocs llocs.

Per acabar, assenyala que no és purista, però sí que considera necessari parlar correctament en la mesura que sigui possible. No obstant això, pensa que perquè el català tingui un ús social hem de tenir la ment oberta: si seguim amb la idea de "segons com parles no pots parlar" no avançarem. Dinarès declara que ens trobem en un moment de risc en què no podem limitar la llengua catalana, sinó potenciar-la de qualsevol manera; un cop s'estabilitzi, ja ens encarregarem de retocar-la. La qüestió és no frenar-ne l'ús perquè seria la mort del català. A més, en un mitjà de fusió massiu, si no parles com la societat no connectes amb l'audiència. Hauríem de trobar un punt intermedi entre la norma i la realitat, i adaptar-nos a aquest model.

4. ANÀLISI LINGÜÍSTICA DEL PROGRAMA

En aquest apartat es presenten tots els fenòmens lingüístics identificats en els programes de ràdio que s'han analitzat. Com he esmentat a la metodologia, s'han agrupat en tres grups: lèxic, gramàtica i registre informal.

4.1. Lèxic

Pel que fa al lèxic dels programes, s'ha detectat un ús predominant de manlleus (sobretot anglicismes i castellanismes), estrangerismes i paraules de la categoria flexibilitat lingüística.

4.1.1. Manlleu

Segons el DIEC, un manlleu és un 'element lingüístic, sobretot lèxic, que passa d'una llengua a una altra i s'hi integra'. És un fenomen lèxic que ha predominat al llarg dels programes, sobretot els anglicismes i els castellanismes. Alguns exemples d'anglicismes són els següents:

Anglicismes
És que la veritat és que ara quan vas algun esdeveniment que no tingui <u>hashtag</u> o sigui, ja sembla com surrealista, no?
Parlàvem de <u>rànquings</u> , avui tenim aquesta novetat: feia tres anys i mig que no es feia, però aquest 2022 ens ha portat una nova edició del <u>rànquing</u> [...].
El <u>friqui</u> de Saül.cat.
Avui he mirat aquest <u>tuit</u> , recordes que el vam dir, no?
No <u>espòiler</u> , tinc ganes de llegir-lo.
Els youtubers andorrans volen posar una demanda conjunta per intentar trobar el <u>hacker</u> que els va tallar l'accés a internet.

Com ja es preveia, el fet que la temàtica del programa de ràdio sigui el món digital i la xarxa incrementa les probabilitats que sovint hi hagi interferències entre les llengües, fins i tot entre professionals del periodisme. L'ús d'anglicismes reflecteix l'impacte que la llengua anglesa ha tingut en la nostra parla.

Segons el *Llibre d'estil* de la CCMA (2011), s'evita l'ús innecessari de manlleus a menys que sigui imprescindible; en aquests casos s'adapten els mots. La regla s'aplica a la realitat? El *Popap* adapta ortogràficament expressions com “espòiler” o “rànquing”, i en altres casos opta per integrar paraules estrangeres com “hashtag” o “hacker”. Encara que hi hagi alternatives en català com “etiqueta” o “pirata informàtic”, són termes normalitzats que estan adaptats i apareixen a l'*ésAdir* o al *Termcat*, per tant, es respecten els criteris establerts.

En aquesta categoria també trobem castellanismes que a causa del contacte castellà-català entre la població bilingüe apareixen en el discurs, sobretot en contextos informals i col·loquials. A continuació mostro exemples d'aquest fenomen:

Castellanismes
Jo em vaig <u>xupar</u> tota la conversa perquè m'agrada la sinceritat de Piqué, o sigui, ja m'estic convertint en fan fins i tot [...].
El <u>pizzero</u> viral estava allà i fent de jurat i ho estava flipant bastant, <u>en pla</u> , això és horrorós.
Ai, no sé, ara li xivareu vosaltres per xarxes, però Juliana Canet l'altre dia va fer un vídeo <u>rajant</u> , criticant l'autònoma.
Però va, mira, a nivell informatiu, hi ha una cosa molt curiosa a Twitch quan hi ha entrevistes d'aquest <u>tipu</u> a gent que pot dir notícies.

Entre els castellanismes, Múrcia (2021) diferencia les paraules espontànies de les intencionades: defineix les primeres com a expressions no intencionades que denoten una mala qualitat de la llengua i les segones com a recursos humorístics per apropar-se a l'audiència. Així doncs, “tipu” o “en pla” serien castellanismes espontanis que manifesten la interferència de la llengua castellana en la catalana, ja que normativament per a la primera paraula diríem “tipus” o “mena”. Per al segon fenomen, l'*Optimot* indica que la locució

castellana “en plan” o “en plan de”, per expressar l’actitud d’actuar, no es tradueix de manera literal en català, per tant, “en pla” o “en plan de” no serien acceptables. El portal proposa algunes alternatives que sí que ho són: “en actitud de”, “en to de”, “com” o un verb, entre d’altres.

Quant als castellanismes intencionats, hi trobo “xupar”, “pizzero” o “rajar”. Es tracta d’una estratègia que simula el col·loquial espontani per connectar amb el públic i que alhora reflecteix la presència del castellà en la parla quotidiana. Per evitar la interferència, es podria optar per “empassar-se [tota la conversa]” mantenint el sentit figurat i la col·loquialitat de “chupar [toda la conversación]”, la forma “pizzero” podria ser la normativa, “pizzer”, i “rajar” podria substituir-se pel sinònim que la mateixa locutora proposa, “criticar”.

A més, també s’han identificat italianismes i un llatanisme:

Italianisme
Clar, i tu què has analitzat tant aquesta eina que és twitter que, no sé, jo cada vegada veig més que també és una mica de <u>gueto</u> digital, no?
És un simple, diguem entre cometes, <u>divertimento</u> negre o sí que hi ha també aquest missatge?
Llatanisme
Ens posarem les <u>oculus</u> i entrarem en el Catvers.

4.1.2. Estrangerisme

El DIEC defineix l’estrangerisme com un ‘mot manllevat a una llengua estrangera’ i és un fenomen que ha estat molt present als programes de ràdio. Alguns exemples de termes provinents directament de l’anglès són els següents:

Estrangerisme
Ens porta el seu <u>e-book</u> amb les noves tendències.
I aquí estem un any més amb en David Tomàs que és el <u>CEO</u> de Cyberclick.
A veure, amb una de les persones que he parlat més en el <i>Popap</i> de les <u>cookies</u> [...] és amb tu.
Per exemple el <u>live stream shopping</u> .
No, però està molt bé i que ho hakis de fer manual a l'era del <u>big data</u> ...
Que no només <u>youtubers</u> eh, o sigui, estem parlant d'una cosa més àmplia.
Una de les coses ambicioses que es van fer [...] i, a més a més, va ser amb tecnologia <u>blockchain</u> , però potser encara ens vam avançar massa.
Dels jocs ja ho hem fet, anem a fer un repàs dels 5 fets més destacats de l'any 2021 si parlem d' <u>influencers</u> i tendències.
Els <u>viewers</u> de Twitch, que això estigués a la tele, o sigui, que tu quan mires TV3 veiessis allà els <u>viewers</u> .
Clar, el <u>true crime</u> és molt, o sigui, ara és un <u>boom</u> a tot el món, però des de fa temps, ja ho estem arrossegant des de fa temps.
El presentes el dia 28 a les 7 de la tarda a Ona Llibres, però has anat fent aquest <u>hype</u> [...].
Ara, mira, llançaré una mica de <u>beef</u> a una companya de la ràdio, ho faig?

Com va comentar la locutora del *Popap*, sovint és difícil defugir l'anglès perquè és una llengua molt poderosa actualment, i encara més amb la temàtica digital del programa. De fet, la major part d'estrangerismes tenen relació amb les xarxes socials, com "youtuber", "influencer" i "viewer", o amb la digitalització, com "cookies", "big data" i "blockchain". Es tracta d'expressions que es fan servir de manera gratuïta perquè són actuals i modernes, però que realment tenen equivalents en català.

D'altra banda, hi ha termes més generals com "e-book", "CEO", "boom" o "hype" que s'han incorporat en el nostre diccionari mental de tal manera que fins i tot seria estrany escoltar les alternatives. És a dir, és més probable que una persona digui "galletes" en comptes de "cookies" que no pas "director/a executiu/va" en lloc de "CEO". L'últim exemple de la taula és força curiós perquè la locutora utilitza la paraula anglesa i també el seu sentit figurat. Segons el *Cambridge Dictionary* "beef" significa literalment "carn", però en l'argot anglès s'usa per queixar-se d'algú o començar una discussió.

4.1.3. Flexibilitat lingüística

Com ja he esmentat a la metodologia, he inclòs la categoria de "flexibilitat lingüística" per aquelles paraules que no són normatives perquè no apareixen al DIEC i que tampoc estan tan normalitzades com per aparèixer a l'*ésAdir* o al *Termcat*. Tot i això, amb els mecanismes interns que possibilita la llengua s'han creat i tenen un ús general. A continuació exposo alguns exemples d'aquest fenomen:

Flexibilitat lingüística
Parleu de la <u>hiperdigitalització</u> que ens ha portat la pandèmia, no?
Hem de fer-ho <u>col·laborativament</u> .
Podeu veure totes les seves <u>fricades</u> ...
D'acord, doncs anem a fer un repàs dels <u>tecnoregals</u> d'aquesta nit màgica.
Va, Enric, el nostre <u>xatbot</u> , busca a la xarxa més informació sobre @socencesc.

El 17 de gener públiques oficialment #Finsaquí, però les teves xarxes ja en van plenes, ja està en prevenda.

És que ha sentit la paraula matrimoniades i ha pujat.

La creació de paraules enriqueix la llengua i dona pas a mots com “tecnoregal” i “xatbot”, formats per mitjà de la composició, o “col·laborativament” i “hiperdigitalització”, creats a partir de la derivació. Cal destacar el terme “prevenda”, que no està acceptat per cap de les fonts de consulta, però s'utilitza sovint i, de fet, apareix al *Wordreference* com a traducció del terme anglès “presale”. També crida l'atenció l'expressió “matrimoniades”, que entenc que és una manera col·loquial de referir-se a tot allò relacionat amb el matrimoni.

4.1.4. Significat

La categoria de “significat” està composta per expressions que s'han utilitzat de manera errònia en el sentit que són normatives, però no tenen el significat que se'ls ha adjudicat. Els exemples següents mostren els termes als quals em refereixo:

Significat
Una prova que va ser exitosa [...], però en canvi després s'han fet coses que han tingut a veure i han sigut una mica <u>pedaços</u> d'una tecnologia que estava ben feta a l'inici, no?
Com funcionen aquestes <u>targes</u> per jugar?
Clar, però <u>visibilitzes</u> coses interessants.

Segons el DIEC, la definició de “pedaç” és ‘tros de roba cosit a un vestit o a una peça de roba qualsevol per tapar un forat’. Tenint en compte el context d'aparició, potser la oradora l'ha utilitzat en un sentit figurat, però proposaria altres alternatives com “part” o “resta” per respectar el sentit de l'original.

Un cas semblant és el de “tarja”. Segons l’*Optimot*, el terme té diversos significats: ‘escut militar medieval’, ‘placa on hi ha escrita una indicació’ i ‘obertura practicada sobre una porta’. No obstant això, cap coincideix amb el sentit que li dona la periodista. D’acord amb l’*Optimot*, “targeta” és el terme correcte en aquest cas perquè s’usa per designar ‘un petit full de cartolina o plàstic de forma rectangular que es fa servir per [...] acreditar alguna cosa [...]’.

Quant al verb “visibilitzar”, el DIEC no el recull i el *Termcat* només el defineix com a ‘fer conèixer l’existència de sexualitats no heterosexuales o d’identitats de gènere o identitats sexuals diferents [...] amb l’objectiu de normalitzar-les’. L’*ésAdir* és l’única font que designa el verb en el sentit que l’empra la locutora: ‘fer visible el que costa de percebre’s a simple vista’. A més, per aclarir que no sempre és en un sentit literal, el portal afegeix que ‘se sol aplicar a col·lectius o conflictes socials’.

4.2. Gramàtica

4.2.1. Numeral cardinal

Pel que fa a la morfologia, s’ha detectat una diferència en la flexió de gènere del número cardinal “dos”:

Numeral cardinal
Aquest any heu recollit <u>dos-centes vint-i-dos</u> tendències, <u>dos-centes vint-i-dos</u> .
Evidentment no tindrem temps de repassar les <u>dues-centes vint-i-dos</u> , però sí que m’he quedat amb algunes paraules concretes que m’agradaria que m’expliquis.
Doncs bé, mira, <u>dues-centes vint-i-dos</u> tendències, n’hem apuntat algunes ja de molt interessants.

Com es pot observar, en una ocasió es pronuncia “dos-centes vint-i-dos” i en la resta s’opta per “dues-centes vint-i-dos”. El número dos té flexió de gènere i, segons l’*ésAdir*, “en registres formals mantenim la distinció” i “en registres informals, la forma dos com a invariable és acceptable en els parlars en què és habitual”.

El *Llibre d'estil* de la CCMA dedica un apartat als numerals femenins i estableix que en els textos orals escrits els escriuen amb lletres i amb flexió de gènere; els cardinals “un”, “dos”, “cent” i tots els ordinals tenen flexió. Així doncs, tant “dues-centes” com “dos-centes” són opcions correctes sempre que es mantingui una coherència i sempre s'utilitzi la mateixa forma.

4.2.2. Morfologia verbal

Dins la morfologia, hi ha algunes formes verbals a destacar:

Morfologia verbal
No sé si una intel·ligència artificial <u>pogué</u> s fer això, però s'hauria de desenvolupar molt.
I, escolta, fa 3 anys que vas fer això, que vas explicar molt bé en aquest vídeo quina és la diferència de ser adoptada o <u>vas ser</u> adoptada, no?
Era una mica una conversa com si <u>estessin</u> ingerint coses, era una mica...

D'una banda, s'han detectat dos temps verbals incorrectes en aquests contextos: “pogué” i “va ser”. En el primer exemple, la locutora s'està referint a una situació hipotètica i, per tant, en comptes de l'imperfet de subjuntiu, el temps verbal correcte seria el condicional: “No sé si una intel·ligència artificial podria fer això, però s'hauria de desenvolupar molt”. En el segon exemple ocorre un fenomen similar, ja que Dinarès parla d'una situació passada, però amb la forma verbal incorrecta. La solució seria fer servir l'infinitiu perfet en lloc del passat perifràstic: “I, escolta, fa tres anys que vas fer això, que vas explicar molt bé en aquest vídeo quina és la diferència de ser adoptada o d'haver sigut adoptada, no?”.

D'altra banda, he detectat que utilitza “estessin” com a forma de l'imperfet de subjuntiu en comptes “d'estiguessin”, la qual cosa no és normativa, però sí que té lloc en el registre col·loquial.

4.2.3. “Lo” neutre

Quant a la sintaxi, s'observa l'ús del castellanisme “lo” per part de la periodista en dos ocasions:

“Lo” neutre
No, perquè és que jo <u>lo</u> que no vull és que facis espòilers.
Clar, és que jo <u>lo</u> que volia era veure la gent que està en llocs on no hi ha molta població, de quina manera s'estan connectant.

En general, l'article neutre és un fenomen molt habitual en la parla catalana, però la GIEC no l'accepta en els registres formals. Tot i això, l'és Adir assenyala que juntament amb l'article masculí “el” també trobem l'article neutre “lo” en contextos col·loquials, i com el *Popap* és un programa de registre informal, s'adequa al registre.

4.2.4. Concordança

4.2.4.1. Concordança subjecte-verb

Un altre fenomen habitual és la manca de concordança entre subjecte i verb que es presenta a continuació:

Concordança subjecte-verb
Parleu de la hiperdigitalització que ens ha portat la pandèmia, no? I quines tendències <u>marquen això</u> ?
Clar, parles molt de, evidentment <u>estan molt maquillades de xarxes socials aquesta novel·la</u> .
Però, bé, <u>qui</u> també <u>estan fent</u> moltes coses és un altre, diríem matrimoni, un altre parella.
Bé, <u>moltes de les coses</u> que estan passant, que <u>té</u> a veure amb el canvi climàtic, amb els mitjans de comunicació...
De quina manera <u>yosaltres</u> connecteu a internet si <u>estàs</u> en el poble?

Com es pot observar, als primers tres exemples el nom està en tercera persona del singular, en canvi, el verb està conjugat en tercera persona del plural, per tant, hi ha una manca de concordança en el nombre. A les últimes dues frases ocorre el contrari, ja que el subjecte és plural, però el verb està en singular.

4.2.4.2. Concordança adjectiu-nom

La concordança entre adjectiu i substantiu també és un fenomen analitzat en els programes:

Concordança adjectiu-substantiu
Jo he fet <u>aquest anàlisi</u> , Saúl Gordillo, i el primer que ho fa tot en català és el número 14.
Però, bé, qui també estan fent moltes coses és un altre, diríem matrimoni, <u>un altre parella</u> .
<u>Quins nombre</u> hem de tenir el cap?

En aquest cas, s'ha identificat una manca de concordança de gènere en els dos primers exemples, atès que “anàlisi” és una paraula femenina que sol confondre's amb la paraula masculina en castellà “análisis”. El mateix fenomen ocorre amb “parella”, que és un terme de gènere femení i, per tant, ha d'anar acompanyat per l'article i l'adjectiu flexionat en femení. A l'últim exemple el nombre no concorda, ja que l'adjectiu està en plural i el substantiu en singular.

4.2.4.3. Concordança nom-adjectiu

Un altre aspecte relacionat és el de la concordança nom i adjectiu:

Concordança nom-adjectiu
Perquè vosaltres dieu en aquest informe que la hiperdigitalització que ens ha portat la pandèmia ha enfortit molt les xarxes socials i les <u>web corporatives</u> , no?

Segons l'ésAdir, el terme “web” fa referència a un lloc o servidor d'internet i quan funciona com a substantiu és variable i el seu plural és “webs”; així doncs, l'expressió correcta seria “webs corporatives”.

4.2.4.4. *Concordança noms col·lectius*

Un altre fenomen que té lloc és quan el subjecte és un mot col·lectiu com “gent” i va acompanyat per un verb tercera persona del plural, de manera que concorda el sentit, però no el nombre gramatical. Cal esmentar que al llarg dels programes hi ha hagut un ús abundant del terme “gent” i només s'ha identificat el fenomen en dues ocasions:

Concordança noms col·lectius
També <u>hi han</u> , en el cas del comerç electrònic, <u>molta gent</u> s'ha posat a comprar per internet, cosa que abans no feia.
La <u>gent</u> exacte que <u>estan mirant</u> TV3 en aquell moment.

És curiós com el fet que els noms col·lectius tinguin un significat plural provoqui que la nostra ment no concordi bé. No obstant això, l'ésAdir admet la concordança per sentit i no exigeix la forma gramatical en casos especials que impliquin persones, com és el cas de “gent”. Per tant, és un fenomen adequat segons el portal lingüístic.

4.2.4.5. *Concordança verb “haver-hi” locatiu*

Un dels fenòmens més habituals és la concordança del verb “haver” acompanyat del complement al qual fa referència, trobem els exemples a continuació:

Concordança verb “haver-hi” locatiu
Nosaltres al <i>Popap</i> parlem molt dels creadors digitals i que evidentment <u>hi ha</u> creadors que igual fa 20 mesos quan va començar el confinament no tenien gaires seguidors i han fet una explosió brutal.
No sé si <u>hi ha</u> moltes empreses preocupades per aquest tema.
Però va, mira, a nivell informatiu, <u>hi ha</u> una cosa molt curiosa a Twitch quan hi ha

entrevistes d'aquest tipus a gent que pot dir notícies.
Encara creus que <u>hi ha</u> molts tabús sobre l'adopció 3 anys després?
<u>Hi han</u> els quatre aquests: David Fernández, Antoni Bassas, Pilar Rahola i Toni Soler.
Això suposo que també ho heu detectat des de la Cambra de comerç, que <u>hi han</u> empreses que igual amb un any el seu negoci els hi ha augmentat.
O sigui, també <u>hi han</u> coses negatives respecte a la pandèmia, però també hi ha hagut aquesta oportunitat, no?
És que <u>hi han</u> xatbots que no saben parlar.

Segons l'*Optimot*, el verb “haver-hi” pot concordar o no quan va seguit d’un sintagma nominal en plural. El portal lingüístic estableix que “en balearic, nord-occidental i septentrional, no hi ha mai concordança”, en canvi, en la resta de parlars sol concordar en general (en aquests casos només hi ha manca de concordança en registres informals). D’altra banda, l’*ésAdir* assenyala que es considera acceptable tant fer la concordança com no fer-la en tots els registres. Per tant, qualsevol de les dues formes és correcte, però seria recomanable que hi hagi coherència i s’eviti l’alternança.

4.2.5. “Anar a” + infinitiu

La perífrasi verbal “anar a” seguida d’infinitiu és bastant comú al programa. Segons l’*ésAdir*, l’ús de la construcció només és correcte quan el verb “anar” implica un desplaçament físic i, amb el verb en passat, per expressar la frase preparatòria o la imminència d’un esdeveniment que es pretenia dur a terme. Per tant, els següents exemples són correctes perquè el verb “anar” està en passat i indica imminència:

“Anar a” + infinitiu
Clar, <u>anava a dir</u> que jo pensava que no havia acabat amb final feliç i sembla que sí, però la Mireia és molt lluitadora, eh?
I, escolta, <u>t’anava a preguntar</u> també, Cesc, ja tens algunes dates, no, crec?

Tanmateix, l’ús de la perífrasi és incorrecte, amb el verb en present, per anunciar una acció imminent o de futur, la qual cosa ocorre en els exemples que exposo a continuació. La GIEC (§24.8.5.2) proposa altres alternatives com el futur o el present juntament amb una expressió temporal d’imminència o la construcció “estar a punt de” seguida d’infinitiu. Tenint en compte aquesta estratègia, la solució seria:

“Anar a” + infinitiu	Correcció
D’acord, doncs <u>anem a fer</u> un repàs dels tecnoregals d’aquesta nit màgica.	D’acord, doncs <u>a continuació farem</u> un repàs dels tecnoregals d’aquesta nit màgica.
<u>Vaig a donar</u> una idea als reis, no?	<u>Donarem</u> una idea als reis, no?
Va, <u>anem a fer</u> un repàs ara del més demanat, David.	Va, <u>ara farem</u> un repàs del més demanat, David.
Dels jocs ja ho hem fet, <u>anem a fer</u> un repàs dels 5 fets més destacats de l’any 2021 si parlem d’influencers i tendències.	Dels jocs ja ho hem fet, <u>tot seguit farem</u> un repàs dels 5 fets més destacats de l’any 2021 si parlem d’influencers i tendències.

4.2.6. “Per” i “per a”

Un altre fenomen comú és l’ús de les preposicions “per” i “per a”, alguns exemples són els següents:

“Per” i “per a”
Si tenim un clàssic d'aquestes dates quan comencem un any és saber quines seran les tendències del 2022 en tots els àmbits, però sobretot [...] <u>per a</u> tots aquells que feu continguts a les xarxes.
Com a canals <u>per</u> ser utilitzats com a màrqueting.
Ai, això és molt xungo, eh, <u>pels</u> que creen.
Que així una mica en l'argot es diu que un és <u>per</u> asiàtics i l'altre <u>per</u> americans?

L'*ésAdir* estableix que l'ús de “per a” en lloc de “per” és optatiu, però que en els seus mitjans és preferible fer sempre la reducció fonètica “per” si és propi de les varietats dialectals, inclús en els registres formals. Com que en català central no es fa la distinció “per” i “per a” en la llengua oral i a més es tracta d'un registre informal, aquesta categoria no s'ha valorat de manera inadequada.

4.2.7. Combinació de pronoms

A continuació, us presento els dos casos en què es fa servir la combinació de pronoms “els hi”:

Combinació de pronoms
Això suposo que també ho heu detectat des de la Cambra de comerç, que hi han empreses que igual amb un any el seu negoci <u>els hi</u> ha augmentat.
Però això, segons a quins periodistes, <u>els hi</u> convindria perquè veuran l'estrès que passen els creadors de continguts.

Segons la GIEC (§ 8.4.3.4), com que en català central s'utilitza la variant de datiu singular “hi” en comptes de “li” com a marca de datiu, en els registres informals se sol emprar la seqüència “els hi”; en canvi, això no és acceptable en els registres formals. L’*ésAdir* també segueix el mateix criteri i facilita unes taules amb l’ús de la combinació “els hi”:

3. els hi	
3.1. Ús d'els hi amb valor d'els datiu	
els hi va dir que sí	(els va dir que sí)
Ús general	

3.2. Ús d'els hi com a reducció de les combinacions els el, els la, els els, els les, els ho, les hi	
porta'ls-hi	(porta'ls-la)
els hi dono	(els ho dono)
comprà'ls-hi	(comprar-los-les)
Ús general	

3. els hi

3.1. Ús d'els hi amb valor d'els datiu. Exemple:	
els hi va dir que sí	(els va dir que sí)
Acceptabilitat: Usos formals: no. Usos informals: sí. Usos marcadament informals: sí. Subtítols: no. És del tot inadmissible la forma *lis com a plural de li (*lis va dir que sí).	

Així doncs, segons la GIEC i l’*ésAdir*, l’ús de la combinació de pronoms “els hi” és acceptable en aquest cas perquè es tracta d’un programa de ràdio de registre informal.

4.2.8. Pleonasme

Un altre fenomen a destacar és el pleonasme, és a dir, la duplicació de pronoms:

Pleonasme
Va ser [...] <u>aquell projecte pilot</u> que <u>n'havíem parlat</u> a Girona, que es va fer amb el carnet covid i amb tecnologia blockchain, no?

El 17 de gener públiques oficialment #Finsaquí, però les teves xarxes ja en van plenes, ja està en prevenda.

O sigui, ho saps que es pot tirar cap amunt i quedar allà gravant.

El DIEC ofereix dues definicions del terme “pleonasme”: ‘ús de mots d’idèntic sentit en una mateixa oració, per tal de reforçar l’expressió’ i ‘redundància d’un element lingüístic en una oració, generalment un pronom feble que no aconsegueix una nova funció en l’oració’. Per tant, depenent del punt de vista, pot considerar-se un recurs estilístic o, al contrari, ser redundat.

4.2.9. Dislocació

Seguint amb l’apartat anterior, també s’han identificat alguns casos de dislocació:

Dislocació
Doncs bé, mira, <u>dues-centes vint-i-dos tendències</u> , n’hem apuntat algunes ja de molt interessants.
Tu què <u>en saps tant</u> , <u>de continguts a les xarxes de publicitat</u> , i que feu aquestes tendències.
La gent ens està dient a les xarxes que si saps fer això és que <u>n’envies moltes</u> , <u>de notes de veu</u> .
Tu no <u>l’has demanat</u> perquè ja <u>la tens</u> , <u>la PS5?</u>

En català, l’ordre canònic d’una oració acostuma a ser subjecte, verb i complements del verb, però no sempre es respecta aquesta estructura. A vegades un element es desplaça i cal un pronom feble perquè ocupi el seu lloc, és el que es coneix com a dislocació.

Segons la GIEC (§33.3), en les dislocacions, un element que aporta informació coneguda es desplaça cap a la dreta o l’esquerra i es reprèn amb un pronom feble sempre que la pronominalització sigui possible. Aquest pronom compleix la funció sintàctica i semàntica de l’element dislocat.

L’*Optimot* exposa que si la dislocació és a la dreta, sempre es marca amb una coma, i si és a l’esquerra, la coma és opcional i s’evita si el constituent és poc complex. La GEIEC (§30.3.1) afegeix que en la dislocació a la dreta, si es disloca el nucli d’un sintagma nominal indefinit, quantificat o sense especificador, és obligatòria la preposició “de” ; en canvi, és optativa quan disloquem a l’esquerra.

A les oracions s’ha identificat dislocacions a l’esquerra (“Doncs bé, mira, dues-centes vint-i-dos tendències, n’hem apuntat algunes ja de molt interessants”) i dislocacions a la dreta (“La gent ens està dient a les xarxes que si saps fer això és que n’envies moltes, de notes de veu” i “Tu no l’has demanat perquè ja la tens, la PS5?”).

4.2.10. Pronom feble

Relacionat amb l’apartat anterior, s’han detectat casos d’omissió del pronom feble en contextos en què és necessari incloure un pronom de represa.

Segons l’*ésAdir*, és inadmissible ometre el pronom “en” en registres formals i informals en construccions com “diu que està ben segur: dimitirà demà → diu que n’està ben segur: dimitirà demà” o “faré portar més → faré portar-ne més”.

Pronom feble	Correcció
Mira, aprofitem que tenim gran audiència, doncs per això, perquè qui sàpiga on hi ha alguna <u>PS5</u> ens truqui al 932017474 i ajudi als reis una mica a saber on poden trobar <u>Ø</u> .	Mira, aprofitem que tenim gran audiència, doncs per això, perquè qui sàpiga on hi ha alguna <u>PS5</u> ens truqui al 932017474 i ajudi als reis una mica a saber on poden trobar- <u>ne</u> .
Clar, si ara et digués que... destaca alguna cosa del que s'ha fet al 2021, que <u>Ø</u> destacaries?	Clar, si ara et digués que... destaca alguna cosa del que s'ha fet al 2021, que <u>en</u> destacaries?
És un fenomen perquè cada vegada <u>Ø</u> hi ha més.	És un fenomen perquè cada vegada <u>n’hi</u> ha més.

4.2.11. Pronom relatiu

A continuació, hi ha exemples d'usos de pronoms relatius que no recull la normativa:

Pronom relatiu
Clar, però si, per exemple, s'ha creat una mena de, diríem de botiga, que després acaba desapareixent i a aquest correu electrònic <u>que</u> tu reclames no t'acaben contestant, quina és l'altra, quina és l'opció?
Va ser, no sé si li dèiem aleshores, se li va dir a aquell projecte pilot <u>que</u> n'havíem parlat a Girona [...].
Recordes, no, aquest moment <u>que</u> estàvem debatent si havíem de ser només els programes o els mateixos que presentem programes [...].

En català, tenim elements relatius pronominals (que, qui, què, el qual), adverbials (on, quan, com) i un de determinat (el qual). Des d'un punt de vista normatiu, en un registre formal l'ús de "que" en els exemples mostrats és incorrecte, però segons Pujol (2021), aquesta forma és acceptable en el registre col·loquial. Per tant, encara que l'oració "correcte" seria "recordes, no aquest moment en el qual/en què estàvem debatent si havíem de ser només els programes o els mateixos que presentem programes [...]", a causa del registre del *Popap* utilitzar "que" és acceptable.

4.2.12. Verbs "ser" i "estar"

En general, hi ha problemes amb l'ús dels verbs "ser" i "estar" perquè en segons quins casos, només un d'ells és vàlid.

Verbs "ser" i "estar"
No sé si aquest que destacava <u>és</u> el teu tuit més viral.
O sigui, per exemple, <u>és</u> un codi per descarregar-te alguna cosa, no?
És un tema que no <u>està</u> ben bé resolt.

No, però està molt bé i que ho hakis de fer manual a l'era del big data...

Clar, és que jo lo que volia era veure la gent que està en llocs on no hi ha molta població, de quina manera s'estan connectant.

Entre les definicions del DIEC del verb “ser”, apareixen ‘tenir lloc, en sentit locatiu o temporal’, ‘trobar-se en un lloc’, ‘[...] trobar-se en un període de temps’ o ‘verb còpula que serveix per a afirmar del subjecte que pertany a tal o tal categoria o classe [...]’. Un exemple de l’última definició seria “No sé si aquest que destacava és el teu tuit més viral”.

Quant al verb “estar”, el DIEC el defineix com a ‘no moure’s, no allunyar-se, d’un lloc, romandre-hi [...]’, ‘habitar, viure, en un lloc’ o ‘trobar-se [...] en una actitud, en un estat, en una condició, fent una cosa’. Un exemple de la segona definició seria “Clar, és que jo lo que volia era veure la gent que està en llocs on no hi ha molta població, de quina manera s'estan connectant”; i un exemple de l’última definició seria “No, però està molt bé i que ho hakis de fer manual a l'era del big data...”.

La confusió es crea quan hi ha el verb “ser” o “estar” davant de locatius. Segons l’*Optimot*, es fa servir “ser” per expressar la localització d’una persona, animal, objecte, etc., en l’espai i en un moment determinat, ja que no posseeix “cap matís modal o aspectual a l’oració amb un predicat locatiu” (GIEC, §22.3.2.1). A més, l’*ésAdir* estableix que als seus mitjans escullen el verb “ser” per a la constatació de la presència en un espai físic.

Per tant, les dues primeres oracions s’haurien de corregir perquè fan referència la localització d’una persona en un espai i la tercera oració, recuperant una de les definicions del DIEC, també s’hauria de modificar perquè es refereix a tenir lloc en sentit temporal.

Verbs “ser” i “estar”	Correcció
<u>Estàs</u> a l'autobús encara, <u>estàs</u> a dins de l'autobús de la UAB?	<u>Ets</u> a l'autobús encara, <u>ets</u> a dins de l'autobús de la UAB?
I et passa això que al Long moltes vegades que hem parlat ens diu: <u>estic</u> en un lloc i em parlen directament [...] en	I et passa això que al Long moltes vegades que hem parlat ens diu: <u>soc</u> a un lloc i em parlen directament [...] en

castellà pensant-se que no entendré el català perquè em veuen físicament xinès.	castellà pensant-se que no entendré el català perquè em veuen físicament xinès.
I aquí <u>estem</u> un any més amb en David Tomàs que és el CEO de Cyberclick.	I aquí <u>som</u> un any més amb en David Tomàs que és el CEO de Cyberclick.

4.2.13. Apostrofació

Un altre fenomen que apareix és l'apostrofació. Només s'han identificat dos casos:

Apostrofació	Correcció
Clar, jo em vaig quedar molt amb el tema que li va parlar d'un autocar i <u>el Ibai</u> diu “autocar? què és un autocar?”.	Clar, jo em vaig quedar molt amb el tema que li va parlar d'un autocar i <u>l'Ibai</u> diu “autocar? què és un autocar?”.
Mira, <u>la última</u> pregunta que et volia fer té veure amb això, Cesc.	Mira, <u>l'última</u> pregunta que et volia fer té veure amb això, Cesc.
Però què me'n dius de <u>la il·lusió</u> d'un noi, d'una noia, quan li dones allà una targeta de 50€ per jugar.	Correcte.

La GIEC (§16.3.1b) exposa que “en general, els articles masculí i femení singulars adopten la forma asil·làbica “l” quan es pot sil·labificar amb la vocal inicial del mot següent”. L'*ésAdir* també afegeix que l'article femení s'apostrofa davant de vocal excepte que es tracta d'una “i” o “u” àtones. Per tant, a diferència de l'últim, els primers dos exemples són incorrectes i cal afegir-hi un apòstrof.

4.2.14. Gerundi

L'últim fenomen gramatical que s'ha detectat té a veure amb el gerundi. Segons la GIEC (§24.6.2a), el gerundi s'utilitza per expressar una acció simultània o anterior a l'acció que indica el verb de l'oració principal, però no posseeix un valor de posterioritat. En altres paraules, no indica el resultat o la conseqüència de l'enunciat principal, com ocorre en el primer exemple.

La GEIEC (§29.5.3) exposa que és acceptable “el gerundi amb noms de canals de comunicació [...], però només si hi ha un verb que expressa aparició (aparèixer, sortir, eixir) i el nom porta un altre component que precedeix el gerundi [...]”. En canvi, no accepta el gerundi en el complement del nom de canals de comunicació en altres casos, que és el que ocorre en els tres últims exemples. Per tant, és necessària una oració de relatiu especificativa, un sintagma preposicional començat per “amb” o un sintagma adjectival.

Gerundi	Correcció
Clar, però si, per exemple, s'ha creat una mena de, diríem de botiga, que després acaba <u>desapareixent</u> i aquest correu electrònic que tu reclames no t'acaben <u>contestant</u> , quina és l'altra, quina és l'opció?	Clar, però si, per exemple, s'ha creat una mena de, diríem de botiga, que després <u>desapareix</u> i aquest correu electrònic que tu reclames no et <u>contesten</u> , quina és l'altra, quina és l'opció?
El hashtag #Finsaquí ha inundat les xarxes socials <u>promovent</u> el suïcidi.	El hashtag #Finsaquí ha inundat les xarxes socials <u>amb la promoció</u> del suïcidi.
Ai, no sé, ara li xivareu vosaltres per xarxes, però Juliana Canet l'altre dia va fer un vídeo <u>rajant</u> , <u>criticant</u> l'autònoma.	Ai, no sé, ara li xivareu vosaltres per xarxes, però Juliana Canet l'altre dia va fer un vídeo <u>en què criticava</u> l'autònoma.
És que al setembre del 2020 vas fer un tuit <u>denunciant</u> que el centre educatiu Puig i Gairalt de L'Hospitalet de Llobregat on treballaves us havien robat	És que al setembre del 2020 vas fer un tuit <u>en què denunciaves</u> que el centre educatiu Puig i Gairalt de L'Hospitalet de Llobregat on treballaves us havien robat

just abans de l'inici de curs tots els ordinadors portàtils.	just abans de l'inici de curs tots els ordinadors portàtils.
--	--

4.3. Registre informal

4.3.1. Mot genèric i repetició

Un fenomen molt recurrent durant els programes és l'ús de mots genèrics i la repetició. Alguns exemples són els següents:

Mot genèric
És a dir, com pot ser que estiguem fent aquí una <u>cosa</u> física uns quants i no ho traslladem al núvol, que seria global i mundial.
Clar, la qüestió és que quan a vegades vols, per exemple, demanes per reis alguna <u>cosa</u> digital.
Doncs bé, mira, dues-centes vint-i-dos tendències, n'hem apuntat algunes ja de molt <u>interessants</u> .
Clar, però visibilitzes <u>coses interessants</u> .
És un <u>tema</u> que no està ben bé resolt.
Perquè, clar, si es regalen <u>temes</u> digitals, alguna <u>cosa</u> s'ha de posar allà, no?
I, escolta, creus que la novel·la negra és una moda? És una <u>cosa</u> que sempre ha agradat?
Això és una <u>informació</u> molt útil que segurament us anirà molt bé.

Els mots genèrics poden considerar-se paraules “buides” que no estan dotades d’un significat concret i que empobreixen d’alguna manera el discurs. Alguns exemples són “cosa”, “interessant”, “tema” i “informació”. En el cas de “clar, la qüestió és que quan a vegades vols, per exemple, demanes per reis alguna cosa digital”, es podria optar per “regal” o “producte”, i en lloc de l’adjectiu “interessant” es podria especificar més l’actitud de l’emissor amb “fascinant”, “entretingut” o “divertit”.

Repetició
Per tenir-ho clar i no fer aquesta <u>compra impulsiva</u> bèstia, que hem fet tots aquestes <u>compres impulsives</u> , no?
<u>Molt bé</u> . Això és una informació <u>molt</u> útil que segurament us anirà <u>molt bé</u> . Però, <u>bé</u> , mirant una mica el blog que publica en Víctor Rosselló amb continguts <u>molt interessants</u> dels diversos temes que ens porta aquest 2022 [...].
Perquè el <u>tema</u> d'Andorra i el <u>tema</u> digital és un <u>tema</u> que hem d'anar tocant.

Per l’altre costat, hi ha la repetició de mots, que podria evitar-se amb diverses estratègies com l’ús de pronoms (“Per tenir-ho clar i no fer aquesta compra impulsiva bèstia, que les hem fet tots, no?”), alternatives (“Perquè la polèmica d’Andorra i el món digital són temes que hem d’anar tocant”) o amb l’omissió (“Molt bé. Això és una informació Ø útil que segurament us anirà Ø bé. Però, bé, mirant una mica el blog que publica en Víctor Rosselló amb continguts molt interessants dels diversos temes que ens porta aquest 2022 [...]). Tot i això, són recursos molt habituals en el discurs, sobretot en l’oral i l’informal, de manera que s’adeqüen al registre.

4.3.2. Col·loquialisme

Un dels fenòmens més característics del *Popap* és l’ús de col·loquialismes. Entre els exemples, s’han identificat substantius, verbs, adjectius i altres expressions que caracteritzen el registre formal:

Col·loquialisme
Ai, no sé, ara <u>li xivareu</u> vosaltres per xarxes, però Juliana Canet l'altre dia va fer un vídeo rajant, criticant l'autònoma.
Estic <u>flipant</u> amb això.
Llavors dic, encara <u>se m'escaparà</u> alguna cosa.
T'espera una <u>feinada</u> amb això, no?
És a dir, que ja fa dies que vas fent una mica el <u>xup-xup</u> amb aquest hashtag #Finsaquí, no?
Va ser el <u>top 3</u> de fet, eh.
Ja, i tant, jo estic a mig, però no volia llegir-me-la tota perquè jo soc una mica <u>bocamolla</u> .
Ai, això és molt <u>xungo</u> , eh, pels que creen.
Per tenir-ho clar i no fer aquesta compra impulsiva <u>bèstia</u> , que hem fet tots aquestes compres impulsives, no?
<u>Clar</u> , i tu què has analitzat tant aquesta eina que és twitter que, no sé, jo cada vegada veig més que també és una mica de gueto digital, no?
Ho posposem perquè estem en un moment, <u>bueno</u> , amb la sisena onada, estem molt pendents de què passa amb la covid...
Una de les coses que potser és <u>una assignatura que tenim pendent</u> aquests dies és també la regulació del teletreball.
Jo suposo que [...] en general ens <u>fa mandra</u> començar un procés d'aquestes característiques i les estafes també viuen una mica d'això, no?
És a dir, aquests llocs on diversos influencers coneguts fan rols concrets, <u>fan</u> una mica de <u>teatret</u> , no?
Nosaltres al <i>Popap</i> parlem molt dels creadors digitals i que evidentment hi ha creadors que igual fa 20 mesos quan va començar el confinament no tenien gaires seguidors i han fet una <u>explosió brutal</u> .

Pel que fa als verbs, “flipar” i “xivar-se” no estan recollits al DIEC, però l’*ésAdir* ens ofereix definicions. En aquest context, el significat de “flipar” és ‘estar molt entusiasmat amb alguna cosa’ i “xivar-se” vol dir ‘delatar, xerrar, cantar, explicar una cosa que calia guardar en secret’. El portal lingüístic els inclou, però amb l’avís que són expressions d’ús informal i pertanyents al llenguatge col·loquial. L’altre verb és “escapar”, té diverses interpretacions i es refereix a ‘sortir, passar de manera involuntària, sense poder-ho evitar’.

Quant als substantius, trobem “feinada” i “xup-xup” al DIEC, però la definició del segon terme no coincideix amb l’ús que li dona la locutora. Segons el diccionari, “xup-xup” significa ‘bull lent d’un líquid [...]’ i com que ella està parlant de la promoció d’una novel·la a través d’un hashtag, utilitza l’onomatopeia per simular que l’obra està a punt de publicar-se. També apareix el mot “top”, el significat del qual recull l’*ésAdir* per fer referència a ‘nivell superior d’un rànquing’ (una definició que no conté el DIEC).

A més, s’han identificat alguns adjectius com “bocamolla”, “bèstia” o “xungo”. Els dos primers termes estan acceptats per la normativa, però el segon no, donat que només té un ús informal, col·loquial i prové del castellanisme “chungo”. En aquest context vol dir ‘estrany, difícil, complicat, dolent’ (*ésAdir*).

“Clar” i “bueno” són altres expressions a comentar: “clar” és una variant “d’esclar”, que ahora és una lexicalització de la locució “és clar” i només té un ús informal. En canvi, “bueno” és un castellanisme col·loquial que no apareix a cap font de consulta i és una mena de mot crossa que indica aprovació o sorpresa.

Per acabar, la periodista utilitza expressions com “tenir una assignatura pendent” per referir-se a tenir previst fer alguna cosa inacabada; “fer mandra” per expressar peresa; “fer teatret”, per indicar que una persona exagera o fingeix, i “explosió brutal” en el sentit figurat de tenir èxit. En definitiva, els col·loquialismes poden aparèixer o no al diccionari, però es consideren adequats pel context informal en què s’empren.

4.3.3. *Vulgarisme*

Relacionat amb la categoria anterior, s’han detectat alguns vulgarismes en el discurs:

Vulgarisme
Clar, si t'arribés un enllaç, o sigui, quina <u>merda</u> és aquesta, no?
<u>Hosti</u> , que fort!
Que la gent del xat, tu que ets molt habitual de Twitch, <u>se'n fot</u> de la premsa tradicional.

Tot i que el DIEC i l'*ésAdir* recullen els tres termes i el programa de ràdio tingui un to familiar, hi ha un tipus de vocabulari que travessa la línia de la col·loquialitat. El *Popap* no deixa de pertànyer a una cadena de reconeixement com és Catalunya Ràdio, de manera que no es consideren adequats els termes “merda”, “hosti” i “fotre”.

4.3.4. Figura retòrica

Als programes també s'ha detectat alguna figura retòrica:

Figura retòrica
Bé, sí <u>som una mica de tradició</u> , com una mica el Mr. Bean nosaltres.
Deu <u>estar fos</u> ja.
Per això et vaig <u>tallant</u> perquè et veig que <u>vas tan embalat</u> que després...
En canvi, a Youtube has de <u>remar</u> una mica més, no?

En el primer exemple s'identifica una comparació en què la locutora compara el personatge icònic de Mr. Bean amb l'equip del programa en el sentit que tant un com l'altre són molt tradicionals. A la resta de casos fa referències metafòriques com “estar fos”, que vol dir estar esgotat; “anar embalat” per expressar que una persona va molt de pressa; “tallar [a algú]” referint-se a interrompre, i “remar” amb el sentit figurat d'esforçar-se.

4.3.5. Quantificador o modificador

Aquest fenomen és força habitual en la llengua oral. L'ésAdir li dedica un apartat i exposa que quan s'utilitza en registres informals compleix la funció de quantificador o modificador i equival a expressions com “prou” o “força”.

Quantificador o modificador
És que la veritat és que ara quan vas a algun esdeveniment que no tingui hashtag, o sigui, ja sembla <u>com</u> surrealista, no?
Ai, jo ja avui quan estava fent el directe que t'estava enfocant a tu quan arribaves aquí i tot, ja m'estava fent <u>com</u> cosa, imagina't tants dies...

5. CONCLUSIONS

En aquest apartat es presenten les conclusions extretes de l'anàlisi lingüística de dues seccions del programa *Popap* de Catalunya Ràdio. A més, es comprova si s'han complert els objectius plantejats a l'inici del treball.

Convé recordar que l'objectiu principal de la recerca ha estat examinar si el model de llengua del programa de ràdio és adequat o inadequat des d'una perspectiva lingüística. Per comprovar-ho, s'ha tingut en compte que es tracta d'un programa de registre informal i, a partir d'aquí, s'han estudiat els fenòmens lèxics, gramaticals i d'informalitat. Una vegada analitzades les expressions, es pot confirmar que, encara que s'han identificat fenòmens millorables, el *Popap* demostra un grau alt d'adequació lingüística. A continuació, es presenten els elements millorables que s'han detectat a l'anàlisi.

Pel que fa al lèxic, cal destacar l'ús d'estrangerismes de l'anglès, castellanismes no intencionats i algun error de significat (com “tarja” en lloc de “targeta”). Tot i això, el programa mostra una disposició per adaptar paraules angleses a les regles lingüístiques catalanes en comptes d'adoptar directament els termes estrangers. A més, aprofita els mecanismes creatius que ofereix el català per crear expressions noves i suma a la seva riquesa lèxica. Quant a la gramàtica, convé assenyalar la manca de concordança subjecte-verb (“moltes de les coses [...] té a veure”), l'ús del gerundi (“fer un tuit denunciant”) i l'ús de la

perífrasi verbal “anar a” seguida d’infinitiu amb valor de futur (“anem a fer”). També s’han identificat altres fenòmens com l’ús del verb “estar” davant de locatius o l’absència de pronoms febles, però aquests errors s’han donat en ocasions puntuals. En relació amb el registre informal, en general s’han proposat alternatives per a un llenguatge “normatiu” més que no pas correccions, ja que tenint en compte el tipus de programa, tots els fenòmens, excepte els vulgarismes (“hosti”), s’han considerat adequats al registre, la situació i el públic.

Així doncs, l’anàlisi ha demostrat que el nombre de fenòmens adequats és més alt que els inadequats, la qual cosa indica l’ús correcte de la llengua catalana de la locutora. En altres paraules, la preocupació per part de Dinarès i de l’emissora de ràdio explica l’absència d’errors persistents i significatius. L’anàlisi també ha permès establir certs paràmetres lingüístics del registre, caracteritzat per col·loquialismes i mots genèrics, i de la temàtica digital, en què predominen manlleus i estrangerismes. Tot i que el *Popap* té un to informal i col·loquial, es manté fidel al català “estàndard” oral i prova que el registre no afecta la qualitat lingüística. De fet, la qualitat no depèn del nombre de castellanismes, sinó de la riquesa d’expressions acceptades però no acceptables. Potser és un factor que indica l’endarreriment de la normativa quant a la llengua de la nostra societat.

D’altra banda, el segon objectiu que s’ha plantejat ha estat reflexionar sobre la llengua com a eina bàsica i sobre la responsabilitat dels i les professionals dels mitjans de comunicació. En qualsevol professió la llengua és clau, sobretot si la intenció és arribar al públic. Per això es destaca la importància de la correcció, però també de la formació i de l’establiment d’uns criteris a seguir. Podem mirar la televisió o encendre la ràdio i només veurem una persona, però al darrere hi ha un equip que es dedica a la lingüística, la correcció o l’assessorament. Potser no són la cara dels mitjans de comunicació, però són les encarregades de garantir la qualitat lingüística. Per tant, s’ha de valorar la tasca dels i les professionals del món de la llengua perquè no només ens entretenen, ens informen o ens eduquen, sinó que també ens connecten.

Pel que fa a les limitacions del treball, no he pogut accedir als guions originals i no ha estat possible diferenciar les parts guionitzades de les improvisades. A més, per límit d’espai i de temps no he pogut fer una anàlisi més àmplia o inclús entre temàtiques diferents, la qual cosa podrien ser futures línies de recerca. No obstant això, la recerca ha ampliat el corpus lingüístic de programes de ràdio d’entreteniment i del món digital. I el que és més important:

ha ofert el punt de vista de la mateixa periodista sobre ser un model de referència i sobre la importància de difondre el català.

6. REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

Bassols, M., Rico, A. i Torrent, A. M. (2007). Les estratègies i els recursos expressius en els magazins radiofònics. *Quaderns del CAC: La qualitat de la llengua en els mitjans audiovisuals*, (28), 63-77. Recuperat 25 març de 2022 de https://www.cac.cat/sites/default/files/2019-04/Q28_Bassols_Rico_Torrent_CA_0.pdf

Diccionario Cambridge Inglés y Tesoro gratuitos. (2022). Recuperat 1 juny de 2022 de <https://dictionary.cambridge.org/es/>

Camps, O. (2007). Sobre la qualitat de la llengua dels mitjans de la CCRTV A *Quaderns del CAC: La qualitat de la llengua en els mitjans audiovisuals*, (28), 3-11. Recuperat 25 març de 2022 de https://www.cac.cat/sites/default/files/2019-04/Q28_Camps_CA.pdf

Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals. (2011). Llibre d'estil de la CCMA. <https://www.ccma.cat/llibredestil/llengua>

Condeminas, D. (2015, juliol 27). El català als mitjans de comunicació: una visió agredolça però positiva. *NacióDigital*. Recuperat 26 d'abril 2022, de <https://www.naciodigital.cat/noticia/91648/catala-mitjans-comunicacio-visio-agredolca-pero-positiva>

Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya (2019). Informe de política lingüística 2019. Recuperat 23 maig de 2022 de <https://llengua.gencat.cat/web/.content/documents/informepl/arxiu/IPL-2019.pdf>

ésAdir. (2022). Recuperat 5 juny de <https://esadir.cat/>

Institut d'Estudis Catalans (2016). *Gramàtica de la llengua catalana*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.

Institut d'Estudis Catalans (2022). Gramàtica essencial de la llengua catalana. Recuperat 5 juny de <https://geiec.iec.cat/>

Generalitat de Catalunya. (2007). *Optimot: consultes lingüístiques*. Recuperat 5 juny de <http://aplicacions.llengua.gencat.cat/llc/AppJava/index.html>

Gifreu, J. (2014). *El català a l'espai de comunicació. El procés de normalització de la llengua als mèdia (1976-2013)*. València: Universitat de València.

Isidor, M. (2007). La consolidació d'un estàndard oral: límits i condicions A *Quaderns del CAC: La qualitat de la llengua en els mitjans audiovisuals*, (28), 31-37. Recuperat 25 març de 2022 de https://www.cac.cat/sites/default/files/2019-04/Q28_Mari_CA_0.pdf

Melià, J. (2007). La llengua catalana en els mitjans de comunicació audiovisual de les Illes Balears A *Quaderns del CAC: La qualitat de la llengua en els mitjans audiovisuals*, (28), 21-30. Recuperat 25 de març de 2022 de https://www.cac.cat/sites/default/files/2019-04/Q28_Melia_CA_0.pdf

Múrcia, C. (2021). *El català als mitjans de comunicació: anàlisi de la qualitat lingüística del programa de ràdio El Búnquer* (Treball de Fi de Grau, Universitat Pompeu Fabra, Catalunya). Recuperat 4 febrer de 2022 de https://repositori.upf.edu/bitstream/handle/10230/48775/Murcia_2021.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Petita i Mitjana Empresa de Catalunya (PIMEC) (2004). *Corporació Catalana de Ràdio i Televisió*. Recuperat 28 febrer de 2022 de <https://www.pimec.org/ca/institucio/que-fem/projectes/comunicat/premis-qualitat/corporacio-catalana-radio-televisio>

Pujol, D. (2021). *La traducció del llenguatge col·loquial*. Manuscrit no publicat, Facultat de Traducció i Ciències del Llenguatge, Universitat Pompeu Fabra, Barcelona, Catalunya.

Ràdio Associació de Catalunya. (2020). *Augmenta el consum de ràdio en català, segons l'EGM de finals d'any*. Recuperat 2 abril de 2022 de <http://radioassociacio.cat/augmenta-el-consum-de-radio-en-catala-segons-legm-de-fin-als-dany/>

Ràdio Associació de Catalunya. (2022). *La ràdio online triplica el seus oients en la darrera dècada*. Recuperat 2 abril de 2022 de <http://radioassociacio.cat/la-radio-online-triplica-el-seus-oients-en-la-darrera-decada/>

Soler, R. (2019, juny 12). *Els lingüistes, una feina fonamental* [Àudio podcast]. Recuperat 26 març de 2022 de <https://www.ccma.cat/catradio/alacarta/dies-de-radio/els-linguistes-una-feina-fonamental/audio/1034379/>

Strubell, M. (1982). El paper dels mitjans de comunicació en la normalització lingüística. *Anàlisi: Quaderns de comunicació i cultura*, (5), 13-26. Recuperat 2 maig de 2022 de <https://raco.cat/index.php/Analisi/article/view/41012>

Tapounet, R. (2008, novembre 20). L'IEC reobre amb polèmica el debat del mal ús del català als mitjans. *El Periódico*. Recuperat 7 abril 2022, de <https://www.elperiodico.cat/ca/societat/20081120/liec-reobre-amb-polemica-el-debat-del-mal-us-del-catala-als-mitjans-228225>

Cercaterm. TERM CAT. (2022). Recuperat 5 juny de <https://www.termcat.cat/ca/cercaterm>

Vallverdú, F. (2002). Els mitjans audiovisuals i la contaminació lingüística. *Llengua i ús: Revista tècnica de política lingüística*, (25), 4-10. Recuperat 13 abril de 2022 de <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=288377>

Vergés, E. (2019). *La qualitat lingüística a RAC1 i Catalunya Ràdio: anàlisi lingüística comparada de dos informatius i dos programes d'entreteniment* (Treball de Fi de Grau, Universitat Pompeu Fabra, Catalunya). Recuperat 4 febrer de 2022 de https://repositori.upf.edu/bitstream/handle/10230/43070/verges_simon_2019.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Wordreference. (2022). Recuperat 1 juny de <https://www.wordreference.com/>

7. ANNEX

7.1. Taules del programa “F5”

7.1.1. Lèxic

Fenomen	Tipus
Ens porta el seu <u>e-book</u> amb les noves tendències.	Estrangerisme.
I aquí estem un any més amb en David Tomàs que és el <u>CEO</u> de Cyberclick.	Estrangerisme.
Parleu de la <u>hiperdigitalització</u> que ens ha portat la pandèmia, no?	Flexibilitat lingüística.
És que la veritat és que ara quan vas algun esdeveniment que no tingui <u>hashtag</u> o sigui, ja sembla com surrealista, no?	Anglicisme.
A veure, amb una de les persones que he parlat més en el <i>Popap</i> de les <u>cookies</u> [...] és amb tu.	Estrangerisme.
Per exemple el <u>live stream shopping</u> .	Estrangerisme.
Ens posarem les <u>oculus</u> i entrarem en el Catvers.	Llatinisme.

Parlàvem de <u>rànquings</u> , avui tenim aquesta novetat: feia 3 anys i mig que no es feia, però aquest 2022 ens ha portat una nova edició del <u>rànquing</u> [...].	Anglicisme.
Hem de fer-ho <u>col·laborativament</u> .	Flexibilitat lingüística.
No, però està molt bé i que ho hakis de fer manual a l'era del <u>big data</u> ...	Estrangerisme.
El <u>friqui</u> de Saül.cat.	Anglicisme.
Podeu veure totes les seves <u>fricades</u> ...	Flexibilitat lingüística.
Que no només <u>youtubers</u> eh, o sigui, estem parlant d'una cosa més àmplia.	Estrangerisme.
Ho dic perquè jo sempre que parlo amb tu em ve... <u>marxo una mica al cel</u> .	Castellanisme / frase feta
Una de les coses ambicioses que es van fer [...] i, a més a més, va ser amb tecnologia <u>blockchain</u> , però potser encara ens vam avançar massa.	Estrangerisme.
Una prova que va ser exitosa [...], però en canvi després s'han fet coses que han tingut	Significat.

a veure i han sigut una mica <u>pedaços</u> d'una tecnologia que estava ben feta a l'inici, no?	
Clar, i tu què has analitzat tant aquesta eina que és twitter que, no sé, jo cada vegada veig més que també és una mica de <u>gueto</u> digital, no?	Italianisme.

7.1.2. Registre informal

Fenomen	Tipus
Bé, sí <u>som una mica de tradició, com una mica el Mr. Bean</u> nosaltres.	Figura retòrica.
És a dir, com pot ser que estiguem fent aquí una <u>cosa</u> física uns quants i no ho traslladem al núvol, que seria global i mundial.	Mot genèric.
Doncs bé, mira, dues-centes vint-i-dos tendències, n'hem apuntat algunes ja de molt <u>interessants</u> .	Mot genèric.
<u>Clar</u> , i tu què has analitzat tant aquesta eina que és twitter que, no sé, jo cada vegada veig més que també és una mica de gueto digital, no?	Col·loquialisme.
És un <u>tema</u> que no està ben bé resolt.	Mot genèric.

Per tenir-ho clar i no fer aquesta <u>compra impulsiva bèstia</u> , que hem fet tots aquestes <u>compres impulsives</u> , no?	Vulgarisme i repetició.
Això és una <u>informació</u> molt útil que segurament us anirà molt bé.	Mot genèric.
<u>Molt bé</u> . Això és una informació <u>molt</u> útil que segurament us anirà <u>molt bé</u> . Però, <u>bé</u> , mirant una mica el blog que publica en Víctor Rosselló amb continguts <u>molt</u> interessants dels diversos temes que ens porta aquest 2022 [...].	Repetició.
Perquè el <u>tema</u> d'Andorra i el <u>tema</u> digital és un <u>tema</u> que hem d'anar <u>tocant</u> .	Repetició / col·loquialisme i figura retòrica.
És que la veritat és que ara quan vas a algun esdeveniment que no tingui hashtag, o sigui, ja sembla <u>com</u> surrealista, no?	Quantificador o modificador.
Al món empresarial no <u>se</u> li va <u>escapar</u> tot el potencial d'aquesta tecnologia?	Col·loquialisme.
Nosaltres al <i>Popap</i> parlem molt dels creadors digitals i que evidentment hi ha creadors que igual fa 20 mesos quan va començar el confinament no tenien gaires seguidors i han fet una <u>explosió brutal</u> .	Vulgarisme.
Ho posposem perquè estem en un moment, <u>bueno</u> , amb la sisena onada, estem molt pendents de què passa amb la covid...	Col·loquialisme.

Una de les coses que potser és <u>una assignatura que tenim pendent</u> aquests dies és també la regulació del teletreball.	Col·loquialisme.
T'espera una <u>feinada</u> amb això, no?	Col·loquialisme.
Jo suposo que [...] en general ens <u>fa mandra</u> començar un procés d'aquestes característiques i les estafes també viuen una mica d'això, no?	Col·loquialisme.

7.1.3. Gramàtica: morfologia i sintaxi

Fenomen	Tipus
Aquest any heu recollit <u>dos-centes vint-i-dos</u> tendències, dos-centes vint-i-dos.	Numeral cardinal.
Evidentment no tindrem temps de repassar les <u>dues-centes vint-i-dos</u> , però sí que m'he quedat amb algunes paraules concretes que m'agradaria que m'expliquis.	Numeral cardinal.
Doncs bé, mira, <u>dues-centes vint-i-dos</u> tendències, n'hem apuntat algunes ja de molt interessants.	Numeral cardinal.
Parleu de la hiperdigitalització que ens ha portat la pandèmia, no? I quines tendències <u>marquen això</u> ?	Concordança.
Perquè vosaltres dieu en aquest informe que	Concordança.

la hiperdigitalització que ens ha portat la pandèmia ha enfortit molt les xarxes socials i les <u>web corporatives</u> , no?	
Jo he fet <u>aquest</u> anàlisi, Saúl Gordillo, i el primer que ho fa tot en català és el número 14.	Concordança.
<u>Hi han</u> els quatre aquests: David Fernández, Antoni Bassas, Pilar Rahola i Toni Soler.	Concordança.
No sé si una intel·ligència artificial <u>pogués</u> fer això, però s'hauria de desenvolupar molt.	Morfologia verbal.
Clar, però si, per exemple, s'ha creat una mena de, diríem de botiga, que després acaba desapareixent i a aquest correu electrònic <u>que</u> tu reclames no t'acaben contestant, quina és l'altra, quina és l'opció?	Pronom relatiu.
Bé, moltes de les coses que estan passant, que <u>té</u> a veure amb el canvi climàtic, amb els mitjans de comunicació...	Concordança.
També hi han, en el cas del comerç electrònic, <u>molta gent</u> s'ha posat a comprar per internet, cosa que abans no feia.	Concordança.
Va ser, no sé si li dèiem aleshores, se li va dir a aquell projecte pilot <u>que</u> n'havíem parlat a Girona [...].	Pronom relatiu.
Clar, <u>anava a dir</u> que jo pensava que no havia acabat amb final feliç i sembla que sí, però la Mireia és molt lluitadora, eh?	“Anar a” + infinitiu.
Recordes, no, aquest moment <u>que</u> estàvem	Pronom relatiu.

<p>debatent si havíem de ser només els programes o els mateixos que presentem programes [...].</p>	
<p>Clar, si ara et digués que... destaca alguna cosa del que s'ha fet al 2021, que <u>∅</u> destacaries?</p>	<p>Pronom feble.</p>
<p>Tu què <u>en</u> saps tant, de <u>continguts a les xarxes de publicitat</u> i que feu aquestes tendències.</p>	<p>Dislocació.</p>
<p>Doncs bé, mira, <u>dues-centes vint-i-dos tendències</u>, <u>n'</u>hem apuntat algunes ja de molt interessants.</p>	<p>Dislocació.</p>
<p>Clar, però si, per exemple, s'ha creat una mena de, diríem de botiga, que després acaba <u>desapareixent</u> i aquest correu electrònic que tu reclames no t'acaben <u>contestant</u>, quina és l'altra, quina és l'opció?</p>	<p>Gerundi.</p>
<p>Nosaltres al <i>Popap</i> parlem molt dels creadors digitals i que evidentment <u>hi ha</u> creadors que igual fa 20 mesos quan va començar el confinament no tenien gaires seguidors i han fet una explosió brutal.</p>	<p>Concordança.</p>
<p>Això suposo que també ho heu detectat des de la Cambra de comerç, que <u>hi han</u> empreses que igual amb un any el seu negoci <u>els hi</u> ha augmentat.</p>	<p>Concordança / combinacions de pronoms.</p>

O sigui, també <u>hi han</u> coses negatives respecte a la pandèmia, però també hi ha hagut aquesta oportunitat, no?	Concordança.
No sé si <u>hi ha</u> moltes empreses preocupades per aquest tema.	Concordança.
Si tenim un clàssic d'aquestes dates quan comencem un any és saber quines seran les tendències del 2022 en tots els àmbits, però sobretot [...] <u>per a</u> tots aquells que feu continguts a les xarxes.	“Per” i “per a”.
Com a canals <u>per</u> ser utilitzats com a màrqueting.	“Per” i “per a”.
Va ser [...] <u>aquell projecte pilot</u> que <u>n'</u> haviem parlat a Girona, que es va fer amb el carnet covid i amb tecnologia blockchain, no?	Pleonasme
No, però <u>està</u> molt bé i que ho hakis de fer manual a l'era del big data...	“Ser” i “estar”.
És un tema que no <u>està</u> ben bé resolt.	“Ser” i “estar”.
Saül, què tal com <u>estàs</u> ?	“Ser” i “estar”.

I aquí <u>estem</u> un any més amb en David Tomàs que és el CEO de Cyberclick.	“Ser” i “estar”.
--	------------------

7.2. Taules del programa “Noves tendències”

7.2.1. Lèxic

Fenomen	Tipus
Com funcionen aquestes <u>targes</u> per jugar?	Significat.
Dels jocs ja ho hem fet, anem a fer un repàs dels 5 fets més destacats de l'any 2021 si parlem d' <u>influencers</u> i tendències.	Estrangerisme.
Els <u>viewers</u> de Twitch, que això estigués a la tele, o sigui, que tu quan mires TV3 veiessis allà els <u>viewers</u> .	Estrangerisme.
Avui he mirat aquest <u>tuit</u> , recordes que el vam dir, no?	Anglicisme.
Clar, però <u>visibilitzes</u> coses interessants.	Significat.
D'acord, doncs anem a fer un repàs dels <u>tecnoregals</u> d'aquesta nit màgica.	Flexibilitat lingüística.
Va, Enric, el nostre <u>xatbot</u> , busca a la xarxa més informació sobre <u>@socencesc</u> .	Flexibilitat lingüística.
El 17 de gener públiques oficialment #Finsaquí, però les teves xarxes ja en van plenes, ja està en <u>prevenda</u> .	Flexibilitat lingüística.
No <u>espòiler</u> , tinc ganes de llegir-lo.	Anglicisme.

Clar, el <u>true crime</u> és molt, o sigui, ara és un <u>boom</u> a tot el món, però des de fa temps, ja ho estem arrossegant des de fa temps.	Estrangerisme.
El presentes el dia 28 a les 7 de la tarda a Ona Llibres, però has anat fent aquest <u>hype</u> [...].	Estrangerisme.
És un simple, diguem entre cometes, <u>divertimento</u> negre o sí que hi ha també aquest missatge?	Italianisme.
Anem als <u>e-sports</u> .	Estrangerisme.
És que ha sentit la paraula <u>matrimoniades</u> i ha pujat.	Flexibilitat lingüística.
Jo em vaig <u>xupar</u> tota la conversa perquè m'agrada la sinceritat de Piqué, o sigui, ja m'estic convertint en fan fins i tot [...].	Castellanisme.
El <u>pizzero</u> viral estava allà i fent de jurat i ho estava flipant bastant, <u>en pla</u> , això és horrorós.	Castellanisme.
Els youtubers andorrans volen posar una demanda conjunta per intentar trobar el <u>hacker</u> que els va tallar l'accés a internet.	Anglicisme.
Ara, mira, llançaré una mica de <u>beef</u> a una companya de la ràdio, ho faig?	Estrangerisme.
Ai, no sé, ara li xivareu vosaltres per xarxes, però Juliana Canet l'altre dia va fer un vídeo <u>rajant</u> , criticant l'autònoma.	Castellanisme.
Però va, mira, a nivell informatiu, hi ha una	Castellanisme

cosa molt curiosa a Twitch quan hi ha entrevistes d'aquest <u>tipu</u> a gent que pot dir notícies.	
---	--

7.2.2. Registre informal

Fenomen	Tipus
Deu <u>estar fos</u> ja.	Col·loquialisme / figura retòrica.
Ai, jo ja avui quan estava fent el directe que t'estava enfocant a tu quan arribaves aquí i tot, ja m'estava <u>fent com cosa</u> , imagina't tants dies...	Col·loquialisme / quantificador o modificador.
És a dir, aquests llocs on diversos influencers coneguts fan rols concrets, <u>fan</u> una mica de <u>teatret</u> , no?	Col·loquialisme.
Va ser el <u>top</u> 3 de fet, eh.	Col·loquialisme.
Estic <u>flipant</u> amb això.	Col·loquialisme.
Ai, això és molt <u>xungo</u> , eh, pels que creen.	Col·loquialisme.
Clar, si t'arribés un enllaç, o sigui, quina <u>merda</u> és aquesta, no?	Vulgarisme.
<u>Hosti</u> , que fort!	Vulgarisme.
<u>Bueno</u> , Pere, no sé si ens trauran algun dia les màquines.	Col·loquialisme.
És a dir, que ja fa dies que vas fent una mica el <u>xup-xup</u> amb aquest hashtag #Finsaquí,	Col·loquialisme.

no?	
Per això et vaig <u>tallant</u> perquè et veig que <u>vas tan embalat</u> que després...	Col·loquialisme / metàfora.
Ja, i tant, joestic a mig, però no volia llegir-me-la tota perquè jo soc una mica <u>bocamolla</u> .	Col·loquialisme.
Llavors dic, encara <u>se m'escaparà</u> alguna cosa.	Col·loquialisme.
I amb la pandèmia ha estat brutal això, aquesta <u>disparada</u> .	Col·loquialisme.
Que la gent del xat, tu que ets molt habitual de Twitch, <u>se'n fot</u> de la premsa tradicional.	Vulgarisme.
El pizzero viral estava allà i fent de jurat i ho estava <u>flipant</u> bastant, en pla, això és horrorós.	Col·loquialisme.
En canvi, a Youtube has de <u>remar</u> una mica més, no?	Figura retòrica.
Ai, no sé, ara li <u>xivareu</u> vosaltres per xarxes, però Juliana Canet l'altre dia va fer un vídeo rajant, criticant l'autònoma.	Col·loquialisme.
Bueno, Pere, no sé si <u>ens trauran</u> algun dia <u>les màquines</u> .	Col·loquialisme.
Però va, mira, a nivell informatiu, hi ha una cosa molt curiosa a Twitch quan hi ha entrevistes d'aquest tipus a gent que pot <u>dir notícies</u> .	Col·loquialisme.

7.2.3. Gramàtica: morfologia i sintaxi

Fenomen	Tipus
Tu no l'has demanat perquè ja <u>la</u> tens, <u>la</u> <u>PS5</u> ?	Dislocació
D'acord, doncs <u>anem a fer</u> un repàs dels tecno regals d'aquesta nit màgica.	“Anar a” + infinitiu amb valor de futur.
La <u>gent</u> exacte que <u>estan mirant</u> TV3 en aquell moment.	Concordança.
Però això, segons a quins periodistes, els <u>hi</u> convindria perquè veuran l'estrès que passen els creadors de continguts.	Pleonasme o combinació de pronoms?
Ai, això és molt xungo, eh, <u>pels que creen</u> .	“Per” i “per a”.
El 17 de gener públiques oficialment #Finsaquí, però <u>les teves xarxes</u> ja <u>en</u> van plenes, ja està en prevenda.	Pleonasme.
Mira, <u>la última</u> pregunta que et volia fer té veure amb això, Cesc.	Apostrofació.
Clar, parles molt de, evidentment <u>estan molt maquillades de xarxes socials aquesta novel·la</u> .	Concordança.
No, perquè és que jo <u>lo</u> que no vull és que facis spòilers.	“Lo” neutre.
O sigui, <u>ho</u> saps <u>que es pot tirar cap amunt i quedar allà gravant</u> .	Pleonasme.
La gent ens està dient a les xarxes que si saps fer això és que <u>n'</u> envies moltes, <u>de</u>	Dislocació.

<u>notes de veu.</u>	
<u>Quins nombre</u> hem de tenir el cap?	Concordança.
El hashtag #Finsaquí ha inundat les xarxes socials <u>promovent</u> el suïcidi.	Gerundi.
Però, bé, qui també <u>estan fent</u> moltes coses és un altre, diríem matrimoni, <u>un altre</u> parella.	Concordança.
Clar, jo em vaig quedar molt amb el tema que li va parlar d'un autocar i <u>el Ibai</u> diu “autocar? què és un autocar?”.	Apostrofació.
Era una mica una conversa com si <u>estessin</u> ingerint coses, era una mica...	Morfologia verbal.
Ai, no sé, ara li xivareu vosaltres per xarxes, però Juliana Canet l'altre dia va fer un vídeo <u>rajant</u> , <u>criticant</u> l'autònoma.	Gerundi.
I, escolta, fa 3 anys que vas fer això, que vas explicar molt bé en aquest vídeo quina és la diferència de ser adoptada o <u>vas ser</u> adoptada, no?	Temps verbal.
És que al setembre del 2020 vas fer un tuit <u>denunciant</u> que el centre educatiu Puig i Gairalt de L'Hospitalet de Llobregat on treballes us havien robat just abans de l'inici de curs tots els ordinadors portàtils.	Gerundi.
És que <u>hi han</u> xatbots que no saben parlar.	Concordança.
Però va, mira, a nivell informatiu, <u>hi ha</u> una cosa molt curiosa a Twitch quan hi ha	Concordança.

entrevistes d'aquest tipus a gent que pot dir notícies.	
Encara creus que <u>hi ha</u> molts tabús sobre l'adopció 3 anys després?	Concordança.
<u>Vaig a donar</u> una idea als reis, no?	“Anar a” + infinitiu amb valor de futur.
Va, <u>anem a fer</u> un repàs ara del més demanat, David.	“Anar a” + infinitiu amb valor de futur.
Dels jocs ja ho hem fet, <u>anem a fer</u> un repàs dels 5 fets més destacats de l'any 2021 si parlem d'influencers i tendències.	“Anar a” + infinitiu amb valor de futur.
I, escolta, <u>t'anava a preguntar</u> també, Cesc, ja tens algunes dates, no, crec?	“Anar a” + infinitiu amb valor de futur.
Mira, aprofitem que tenim gran audiència, doncs per això, perquè qui sàpiga on hi ha alguna <u>PS5</u> ens truqui al 932017474 i ajudi als reis una mica a saber on poden trobar <u>Ø</u> .	Pronom feble.
Que així una mica en l'argot es diu que un és <u>per</u> asiàtics i l'altre <u>per</u> americans?	“Per” i “per a”.
<u>Estàs</u> a l'autobús encara, <u>estàs</u> a dins de l'autobús de la UAB?	“Ser” i “estar”.
I et passa això que al Long moltes vegades que hem parlat ens diu: <u>estic</u> en un lloc i em parlen directament [...] en castellà pensant-se que no entendré el català perquè em veuen físicament xinès.	“Ser” i “estar”.
De quina manera <u>vosaltres</u> connecteu a internet si <u>estàs</u> en el poble.	Concordança / “ser” i “estar”.

El 17 de gener públics oficialment #Finsaquí, però les teves xarxes ja en van plenes, ja <u>està</u> en prevenda.	“Ser” i “estar”.
Clar, és que jo lo que volia era veure la gent que <u>està</u> en llocs on no hi ha molta població, de quina manera s'estan connectant.	“Ser” i “estar”.
És un fenomen perquè cada vegada <u>Ø</u> hi ha més.	Pronom feble.
O sigui, per exemple, <u>és</u> un codi per descarregar-te alguna cosa, no?	“Ser” i “estar”.
No sé si aquest que destacava <u>és</u> el teu tuit més viral.	“Ser” i “estar”.
Però què me'n dius de <u>la il·lusió</u> d'un noi, d'una noia, quan li dones allà una targeta de 50€ per jugar.	Apòstrof.
Clar, la qüestió és que quan a vegades vols, per exemple, demanes per reis alguna <u>cosa</u> digital.	Mot genèric.
Perquè, clar, si es regalen <u>temes</u> digitals, alguna <u>cosa</u> s'ha de posar allà, no?	Mot genèric.
I, escolta, creus que la novel·la negra és una moda? És una <u>cosa</u> que sempre ha agradat?	Mot genèric.
Clar, però visibilitzes <u>coses interessants</u> .	Mot genèric.

7.3. Entrevista Mariola Dinarès

Marina: Em concedeixes permís per gravar-te?

Mariola Dinarès: Sí, endavant.

Marina: D'acord, doncs comencem ja si vols. La primera pregunta seria així una mica general, com s'organitza un programa de ràdio? Perquè clar, pot semblar com una pregunta molt senzilla, però per una persona que no està dins. Llavors, t'informen del tema i de la persona que entrevistes i ja et donen el guió uns dies abans o com?

Mariola Dinarès: El programa està estrictament lligat a l'actualitat. El que busca és una mica l'expertesa i posar en context tot el que passa en el món digital. Fem una reunió setmanal, una reunió a la setmana on decidim una mica els temes que volem treballar a una setmana vista, no? Aleshores repartim joc en aquesta trobada, diem més o menys com ho podríem fer, quin enfocament podríem fer i quins podrien ser els experts o expertes que podríem parlar, no? Llavors seria una persona de producció que és qui es dedica a trucar aquelles persones i treballa conjuntament amb el guionista que li ha tocat aquest tema concret. I aleshores, doncs, el van madurant amb el temps. I després això no? Llavors cadascú va treballant per separat i a temps vista. Si en el mateix dia a primeres hores del matí ens posem en contacte si hi ha alguna cosa nova, aquell dia sí que decidim, per exemple, la consulta del dos quarts a vegades va a cavall de l'actualitat, la decidim el mateix dia. I també fem crònica de xarxes mirant les xarxes: què passa aquell dia? Però vull dir, tots els temes que normalment, el que ens interessa a nosaltres és fer temes propis, no? No a cavall de les coses que ja s'han publicat, sinó intentar fer temes propis.

Marina: Clar.

Mariola Dinarès: Llavors necessito una mica més de temps i una de les coses interessants que fem nosaltres, que moltes vegades per falta de temps, altres programes no ho poden fer, és que truquem prèviament a la gent que volem entrevistar, no per ser... perquè són temes a vegades bastant complicats, no? A nivell digital, doncs els truquem prèviament, centrem una mica el tema i després, doncs bueno, el posem en antena cada dia.

Marina: I quin registre de formalitat diries que té el programa? Més aviat...

Mariola Dinarès: Mira, una de les coses importants del *Popap* és que apostem molt per la naturalitat, pel llenguatge el més, diríem és el llenguatge de divulgació, però el més directe, col·loquial i natural possible perquè és un programa tècnic diríem entre cometes, no? Que parla del món digital, però que el que vol fer és divulgar i arribar a tots els tipus de població, no? A totes les edats. Llavors és molt important el llenguatge que fem servir i potser és una de les parts del nostre èxit. És això, aquesta naturalitat i parlar molt d'estar per casa, és a dir, que ho potenciem perquè si no seria un programa que seria molt complicat, seria avorrit, no? Llavors el que volem és que s'entenguin les coses que bé, que la gent se n'adoni, que tothom té una vida digital i que tothom està amb lo digital, no? Envoltats. Vull dir que ho potenciem això, sobretot aquest llenguatge.

Marina: Llavors diguem que el fet de ser un registre tan familiar, tan proper, no condiciona la teva manera de parlar. Vull dir, no t'atures a dir “ui no, aquesta paraula no”.

Mariola Dinarès: La qüestió és que vol ser un programa directe, familiar, natural, però amb un català correcte, és a dir, intentant no dir barbarismes i intentant trobar una opció els anglicismes perquè evidentment nosaltres, clar, parlem del món digital i hi han moltes paraules que igual que s'estan dient d'alguna manera que encara ni estan aprovades, no? Diríem acadèmicament. I aleshores, normalment, el que acostumo a fer és que si hi ha una paraula, per exemple, en el cas “d'influencer”, no? O sigui, tothom diu “influencer”, doncs jo intento dir “influençador” el màxim possible, que de vegades també ho dic “influencer”, eh? Però intento dir les dues paraules i no només l'anglicisme, encara que quedi que segons qui doncs li sembli que quedi més modern o el que sigui, no? Intentem aprofundir, però hi ha algunes paraules que fem servir i la gent encara no les té integrades, llavors el que fem és un període de temps en què, per exemple, en lloc de dir “trending topic”, molts cops diem “tema del moment”, però clar moltes vegades igual algú no associa que “tema de moment” és “trending topic”. Llavors fem una combinatòria entre els dos “trending topic” i “tema del moment” fins que veiem que ja és prou madura la gent per entendre que el “tema de moment” és el “trending topic”. Estem fent una mica aquest exercici.

Marina: I seguint amb el que has dit de barbarismes... entenc que la teva L1 és el català no?

Mariona Dinarès: Sí.

Marina: Llavors, tot i que el català és la teva L1, trobes en algun moment que la influència del castellà, que és forta, no, actualment? Perjudica entre cometes el teu català?

Mariola Dinarès: A veure no, nosaltres amb el tema del castellà busquem l'expertesa i busquem també, per exemple, els creadors digitals que tenen volum, combinem una mica els creadors catalans amb els creadors que tenen molt volum de seguidors, no? I aleshores sí que és veritat que molts cops tenim un dilema de dir clar, intentem que tothom parli català, intentem potenciar que s'entengui i que es parli molt català en el *Popap*, però sí que és veritat que a vegades vols entrevistar algú que t'aporta un valor a nivell d'expert o fins i tot un creador de continguts que hem aconseguit i el volem entrevistar, i aleshores molts cops hem de caure en castellà i si anéssim sempre pel volum de gent entrevistariem molta gent en castellà, no? Llavors, ens forcem a combinar per poder fer també creadors en català, però és complicat i és un esforç també. Per exemple, pel que fa a la música, fem un esforç per posar música en català, però moltes vegades la música que està molt de moda o està molt en tendència és en castellà, no? Llavors intentem combinar-ho, intentem forçar que hi hagi català també.

Marina: També volia preguntar-te això si, si per exemple la persona que entrevistes aquell dia no sap català, clar, llavors tu canvies de llengua i l'entrevista passa a ser castellà o m'imagino que si no parla, però l'entén, tu parles en català, no?

Mariola Dinarès: És una de les coses que sempre preguntem: entén el català? La prioritat és fer-ho en català. Encara que l'altra persona respongui en castellà. Quan la persona que entrevisto sap català i castellà... Mira, ens va passar a l'any 2016, a la primera edició que fèiem del programa. Per exemple, molts youtubers ens deien, encara que fossin catalans: ho puc fer en castellà? Per poder arribar a més gent. I al principi els hi dèiem que no, perquè volem que si són catalans que ho facin en català. Ara ja ells ho volen fer en català, en això sí que he notat un canvi, no? Que volen ensenyar que també saben català, no? Abans era com una cosa que els hi semblava que els hi perjudicava i ara en general em fa la sensació que trobo que és un fet diferencial i que també els hi agrada sorprendre a la gent i ensenyar que també són catalans, no? Jo crec. Jo he vist un petit canvi en aquests 5 anys en això. Una petita esperança. I seguint amb el que em deies, moltes vegades la gent diu: mira en principi l'entenc, però si alguna cosa no, doncs t'ho repreguntaré i ho fas en castellà. Llavors faig aquesta opció, jo pregunto sempre en català, si veig que alguna cosa no m'entenen, ho intento una vegada més en català i si veig que realment no ho entén, ja li faig en castellà la pregunta, però molt natural, eh? Molt natural.

Marina: De fet, a mi m'ha passat això d'estar veient la tele o escoltar la ràdio i dir: ostres, no sabia que aquesta persona parlava català, no sabia què era de qui.

Mariola Dinarès: És que també té el seu què, no? I més ara, que hi ha un munt de creadors a nivell espanyol que ho fan des de Catalunya. N'hi ha moltíssims i no potenciem. Ells tenen ganes de dir algunes paraules en català, no? Anem amb el xip molt de: ui, aquest no sabrà res; però si fa 10 anys que viu aquí alguna cosa entén també, no?

Marina: Sí, també. D'acord, i seguint amb la llengua, que és el tema principal del treball. Quin paper té el Departament d'Assessorament Lingüístic en els guions?

Mariola Dinarès: Nosaltres, el nostre equip, el programa i Catalunya Ràdio li dona moltíssima importància. De fet, tots els guions passen per ells, o sigui, no surten en antena fins que no els hagin validat. I hi ha un equip, ara estan teletreballant bastant, ho posem tot al núvol i llavors què han passat i quan ja posa corregit és que ja està. També, per exemple, a vegades a nosaltres ens passa que hi ha moltes paraules que de cop es posen, no sé si de moda, però sí que la gent comença a dir-les, llavors ells ens ajuden molt en el sentit de: mira, apostem per dir-ho així. Llavors ens posem d'acord i de la manera com es diu, no? De tant en tant també tenim algunes reunions i ens fan com una anàlisi de de quina manera ho estem fent... No sé... A l'última trobada que vaig tenir el cap de lingüística de la corporació, l'Ernest Rosinès, em va dir que jo tenia un bon català, que no em preocupés, però realment sí que és veritat que clar, fa tants anys que faig ràdio que fas el canvi de xip, no? Però ara em trobo que en el tema digital hi ha moltes paraules que les acabes dient, no? Anglicismes. Jo miro molt el Termcat, per exemple. Paraules tècniques i propostes que de vegades són com difícils de defensar i de divulgar, no? Perquè l'anglès és com molt més... bueno, amb una paraula pots dir moltes coses i amb nosaltres a vegades ha de ser una frase, no? Llavors, bueno, vaig combinant com puc, però en la mesura del possible no em fa cap vergonya dir-ho en català, saps que vull dir? En àrees digitals com el màrqueting o publicitat estàs entrevistant algú i penses: és que en un moment ha dit 5 anglicismes, o sigui, molt bèstia, no? I llavors jo intento sempre fer l'apunt de, això en català es diu així, intento fer una mica de pedagogia en aquest aspecte.

Marina: Sí, sí: existeix en català!

Mariola Dinarès: Sí, o posar-ho a debat de vegades perquè a les xarxes hi ha molta gent activista del català i: oh! Per què...? Hi ha moltes vegades que fan *tweets* o: el *Popap*... Jo què

sé, que tenen assumit que diem anglicismes, no? Quan dius: si ens escoltes cada dia veus que fem un esforç brutal, tallant paraules que són molt complicades de dir d'una altra manera, no? I no sé, a vegades posem, per exemple, jo què sé, avui parlem de “clickbait”, no? I hi ha alguns que diuen pescaclics, bueno, el que posem a debat paraules o fer, en lloc d'una selfie, fer una autofoto... coses així.

Marina: També busquen les pessigolles.

Mariola Dinarès: Sí, però és xulo també jugar, no? Amb com podem dir les paraules.

Marina: Vale, i el guió dels programes, fins a quin punt està guionitzat? En el sentit de, tu sols improvisar o prefereixes seguir-lo bastant a ratlla?

Mariola Dinarès: A mi m'agrada molt improvisar, però és veritat que és molt important la feina del guionista. No m'agrada que em posin les preguntes que he de fer, però si la documentació. I també sobretot el format, per exemple, avui comencem amb un tall i després fem això, saps? Vull dir, sorprendre una mica en la manera de posar-ho en escena perquè ja et dic que són temes de vegades que poden ser com avorridots, llavors li hem de posar música... Això sí, el guió tècnic de realització per mi és molt important i el contingut també és molt important. M'agrada molt escoltar la gent que entrevisto, m'agrada escoltar i poder fer preguntes a cavall del que em responen. Perquè de vegades si tens un guió molt tancat de faré aquesta pregunta, aquesta, aquesta, aquesta... llavors et perds una mica el fil i no obres altres melons, no? Igual el convidat et diu una cosa que t'està sorprenent i jo soc bastant de dir: ah, però això que dius... jo intento posar-me molt al lloc de l'oient, no? I en què s'estaria preguntant. I no em fa cap vergonya a vegades baixar una mica de dir, si una cosa no l'entenc dir: però que em vols dir això? Vols dir que és així? A vegades hi ha gent a qui li fa com cosa i sembla que ho hagi de saber tot. No ho sabem tot i per això estem preguntant, no? Llavors m'agrada molt improvisar en aquest aspecte, que a vegades igual es plantejat una entrevista d'una manera i t'acabes traient una altra cosa que trobes encara molt més interessant, no? Per tant, la documentació és molt important i jo li dic als guionistes que treballen per mi, no? De dir, explicar molt bé qui és aquella persona, el tema que s'entengui i també és veritat cap a on volem anar, no? Què volem que s'entengui d'aquesta conversa que hem tingut 10 minuts, no? No voler dir 1000 coses, sinó una i potent.

Marina: Millor poc i bo que no pas...

Mariola Dinarès: Això és, és la meva teoria perquè un programa com el nostre, com el *Popap* que va començar en un moment on no s'entenia molt i ara tothom veu que hi ha 1000 coses que podem fer. Clar, tenim una allau de propostes bestial, no? Llavors, podríem explicar-ho tot, no? Perquè tot és digital ja, no? Llavors hem de triar i cada dia hem de fer 3 temes bons i propis- Una mica la idea no voler-ho fer tot ni dir-ho tot, 3 coses i ben fetes.

Marina: I ja per acabar, com a pregunta general, trobes que la qualitat lingüística del programa és adient al seu registre? Ja hem dit que no hi ha com un registre molt formal, no? Però sí normatiu.

Mariola Dinarès: Sí, jo crec que ho intentem. I bueno, el fet de tenir gent que es dedica a això és perquè intentem procurar parlar bé. A mi per exemple, bueno, jo què sé un “bueno” o un “pues”, se't poden escapar, no? Però intentar sobretot acabar les frases, intentar que hi sigui tot i parlar un català normatiu i intentar i dir el mínim de barbarismes que puguis. Clar, jo puc controlar una mica què és el que faig, però amb la gent que entrevistes... Hi ha gent que té un millor català, hi ha col·laboradors que parlen súper bé i altres que no tant, vull dir que és una cosa que no pots controlar, però sí que jo, per exemple, em sento molt responsable de parlar un català correcte perquè a veure, estic en un mitjà de comunicació i... No tot s'hi val i de vegades sí se m'ha escapat alguna cosa i em sento bastant malament. Fa molts anys que faig ràdio en català, però sí tinc aquesta cosa, no? Jo quan, com a oient, quan escolto alguna cosa... La conclusió és que li tinc molt de respecte al micròfon, o sigui, sé on estic, sé la meua posició i penso que el català té molt poques possibilitats de ser emès en molt pocs llocs i per tant els que tenim aquest privilegi de poder parlar i d'ensenyar el català hem d'anar cada dia a més i aprendre. Jo reconec que no tinc molta riquesa de vocabulari a nivell d'adjectius, és que tampoc m'agrada, no? M'agrada fer frases molt directes, molt planeres o curtes i no m'agrada fer grans parafernàlies, no? O sigui, de poesia no en faré jo. Però en canvi sí he d'intentar parlar bé el català.

Marina: Llavors, d'alguna manera, et sents difusora d'un model de llengua.

Mariola Dinarès: Sí, sí, totalment. I sobretot és aquest respecte, no? Que crec que no se li ha de perdre mai al micròfon. De totes maneres, ja et dic que es posen paraules de modes, tampoc soc purista, eh? O sigui, tampoc soc purista i de vegades, i aquesta gent que és tan purista, sobretot a les xarxes socials de la llengua, jo penso que s'ha de parlar el català i que, a més a més, ara en un moment on una cançó es canta un tros en català, un altre en castellà i tal

i... Jo crec que perquè la gent jove l'utilitzi i el català tingui ús social, no hem de ser "tiquis miquis". O sigui, la gent s'ha de deixar anar i sent "tiquis miquis" el que fem és frenar la llengua i el que hem d'aconseguir és que hi hagi l'ús, que s'utilitzi la llengua com més normal, com més col·loquial... Si anem dient que segons com parles no pots parlar anirem enrere. Per tant, no penso que s'hagi de ser purista, però sí que en la mesura de les possibilitats parlar un català correcte.

Marina: Ni un extrem ni l'altre.

Mariola Dinarès: Clar. Jo crec que es nota molt la gent que utilitza el català i l'estima. És estimar la llengua i augmentar les possibilitats que té el català i cada dia aprendre també. De coses que es pot dir, però no tallar les ales a la gent que el fa servir d'una altra manera. Que a vegades hi ha gent que fan servir com un format, no? D'una manera concreta i dient barbarismes expressament: el "cumpleanys" de la Rosalía, o sigui, la Rosalía ha fet més coses per al català que 1000 campanyes que puguem fer nosaltres. Per tant, o sigui, que digui "cumpleanys", m'entens? Endavant.

Marina: També aquesta és la riquesa de la llengua, no?

Mariola Dinarès: Clar, i a més és que hem de potenciar l'ús del català, llavors jo crec que ara estem en un moment tant de risc que l'hem de potenciar de qualsevol manera. O sigui, jo crec que hem de permetre ja molt perquè un cop ja s'utilitzi més. Després ja anirem a retocar, però de moment no frenem l'ús del català perquè seria la mort del català.

Marina: Doncs fins aquí l'entrevista. Moltíssimes gràcies!

Mariola Dinarès: Gràcies a tu, adeu!